

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์

เขต 1

เก๋ ทองสอาด

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์

เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการ
เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 1"

ของ เก๋ ทองสอาด

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ผู้วิจัย	เก้ ทองสอาด
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล, การส่งเสริมความสามารถ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 285 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นการปรับปรุง ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา และนิเทศการศึกษา จำนวน 3 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมเท่ากับ 0.105 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

2. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัดและจุดเน้นของสถานศึกษา ให้มีเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ และสนับสนุนงบประมาณในการสร้างเครือข่าย และสร้างสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน และในห้องเรียนจัดให้มี วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการกำกับ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ ของครูให้มีการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลาย

Title	NEEDS AND GUIDELINES FOR PROMATING LEARNING MANAGEMENT ABILITIRS THE DIGITAL AGE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS AFFILIATED WITH PHETCHABUN PRIMARY EDUCATION AREA OFFICE DISTRICT 1
Author	Ke Tongsaard
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2023
Keywords	Digital Learning Management, Talent Promotion

ABSTRACT

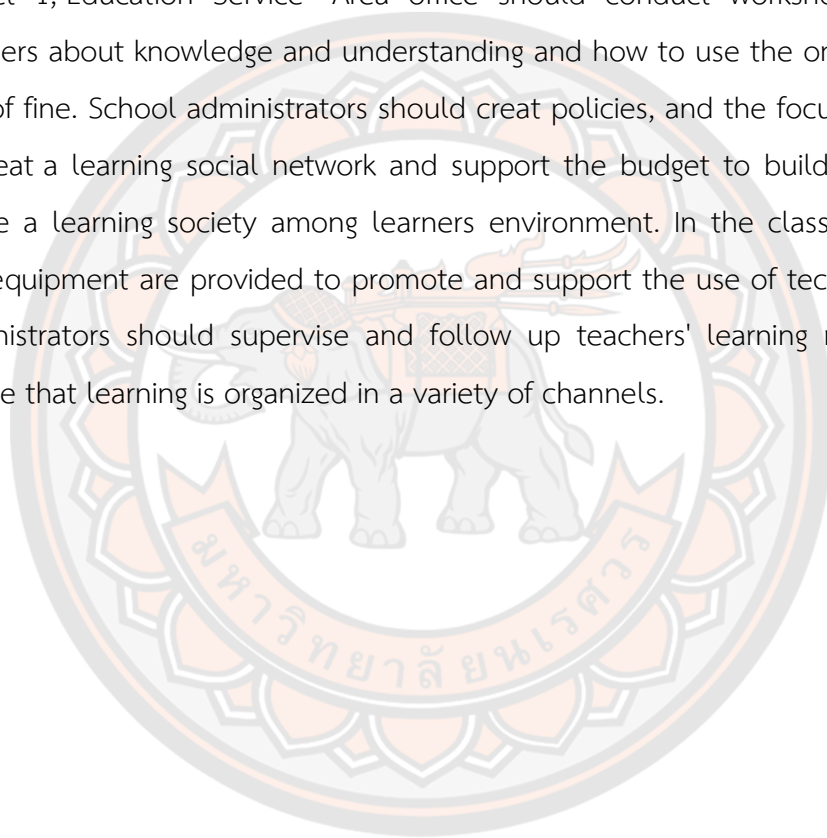
The purposes of this research were to study the needs and guidelines for promoting digital learning management abilities of primary school teachers. Under Phetchabun Primary Education Service Area Office District 1. The research is conducted in 2 step: Step 1: study the needs of guidelines for promoting the digital learning management ability of primary school teachers. The sample groups includes 285 teachers in schools under Phetchabun Primary Education Service Area Office District 1 in schools were sampled according to Krejsi and Morgan's table and three experts were obtained by selective selection and questionnaire collection. Analyze the data with mean, standard deviation Needs index values need improvement. Step 2: Study guidelines for promoting the digital learning management ability of primary school teachers. The group of information includes 3 experts with experience in educational administration and supervision. Collecting data through interviews and analyzing the information using content analysis.

The research findings indicated that

1. Results of a study on the need for digital learning management abilities of primary school teachers under Phetchabun Primary Education Service Area Office District 1. The overall value of Phetchabun Primary Education Area Office 1 was 0.105

when examining the specific aspects it was found that the area with the highest demand index was digital learning management design. This is followed by media and digital technology, and the area with the lowest need index is being a learning person in the digital age.

2. Guidelines for promoting the digital learning management ability of primary school teachers under Phetchabun Primary Education Service Area Office District 1, Education Service Area office should conduct workshops to develop teachers about knowledge and understanding and how to use the online application and of fine. School administrators should create policies, and the focus on the school to create a learning social network and support the budget to build a network and create a learning society among learners environment. In the classroom, materials and equipment are provided to promote and support the use of technology. School administrators should supervise and follow up teachers' learning management to ensure that learning is organized in a variety of channels.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิตพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า และขอขอบพระคุณ ท่านคณะกรรมการสอบปากเปล่าการศึกษาค้นคว้าอิสระ ประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอม ชาตुरुประชีวิน ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอติชัย กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องของการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ดร.พลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกไทร และดร.ชานนท์ คำปิวทา ครูโรงเรียนตากพิทยาคม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ดร.กัลยาณี รัตนบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก และ ดร.จิรันธนิณ คงจิ้น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และขอขอบพระคุณครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จนสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลได้อย่างสมบูรณ์

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้คำชี้แนะ ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

เก๋ ทองสอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	40
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.....	40
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	49
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.....	50
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.....	68
บทที่ 5 บทสรุป.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	89
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู.....	33
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.....	40
ตาราง 3 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	48
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวม.....	52
ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการเป็นผู้แนะนำ.....	54
ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล.....	57
ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล.....	60
ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด	

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยี
 ดิจิทัล.....63

ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
 ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการ
 เรียนรู้ในยุคดิจิทัล65

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุค
 ดิจิทัล ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 เพชรบูรณ์ เขต 173

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561, น.3-4) ได้กล่าวถึงปัจจัยและแนวโน้ม ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นที่มาของยุทธศาสตร์แห่งชาติสี่สิบปีเช่นเดียวกันว่า การเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีลักษณะงานเปลี่ยนไป ความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงจะเพิ่มมากขึ้น แต่หลายอาชีพอาจหายไปหรืออาจถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทัน กับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปได้ โดยหากประเทศ หน่วยงาน หรือองค์กรมีการรับรู้และการปรับตัวก่อน จะช่วยสร้างความได้เปรียบจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ และยังเพิ่มโอกาสที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาทั้งบุคลากร และองค์กรให้มีความพร้อม และสามารถก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปิ่นณฑิต กาญจนะวสิต, 2561)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” จัดการศึกษา ทั้งระบบตั้งแต่ในระดับปฐมวัย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสร้างศักยภาพสูงสุดของเยาวชน ตอบสนองตลาดแรงงาน และเป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งมีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (เพ็ญจันทร์ สินธุเขต, 2560 น. 107) โดยครูในยุคดิจิทัลต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองใหม่ จากผู้บอกความรู้ กลายเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และคอยให้คำแนะนำกับผู้เรียน ครูต้องสร้างสรรค์ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสาขาวิชา คอยช่วยเหลือ ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนให้อยู่ในแนวทางที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความต้องการ

ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ปัญหาในโลกในยุคดิจิทัลจะไม่ได้มีเฉพาะคำตอบเพียง 4 ตัวเลือกอีกต่อไป ครูจึงต้องสร้างห้องเรียนให้เป็นเหมือนโลกจำลองที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะและความสามารถต่าง ๆ ดังที่ (วิจารณ์ พานิช, 2557) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 หรือครูในยุคดิจิทัลว่า ต้องทำหน้าที่เป็นครูฝึก (Facilitator) หรือ “ผู้อำนวย” การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติในการแก้ปัญหาจากงานการต่าง ๆ รู้จักการทำงานเป็นทีม สร้างเครือข่ายกลุ่มสังคม แห่งการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า Professional Learning Community (PLC) และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้แก่ ทักษะทางปัญหา ทักษะทางสังคม และทักษะการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล (ทศนา เขมมณี, 2557) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา พบว่าการพัฒนาครูยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนากันไป กล่าวคือ การพัฒนาครูนั้นนอกจากจะพิจารณาบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงแล้ว จะต้องมีการพัฒนาครู ด้วย สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มี สมรรถนะที่สูงขึ้น แต่การพัฒนาครูที่ผ่านมาประเทศไทยยังประสบปัญหาในด้านการพัฒนาครู บางประการ จากการศึกษาที่ยืนยันว่าการพัฒนาครู ยังขาดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพเพราะ งบประมาณจำกัด ไม่ตรงกับความต้องการของครูและขาดการติดตาม ประเมินผลการพัฒนา และยังพบว่า การพัฒนาครู ในปัจจุบัน ยังไม่มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ จะจัดโครงการพัฒนาครูเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังซ้ำซ้อน ไม่เป็นระบบ ขาดประสิทธิภาพและขาดความต่อเนื่อง พบว่าส่วนใหญ่หน่วยงานกลางเป็นผู้จัดวิธีการส่วนใหญ่ใช้ การอบรม บรรยาย ประชุมกลุ่มย่อยและสรุปความ เห็นต่อที่ประชุมใหญ่ อีกทั้งยังมีผู้เข้าประชุม ค่อนข้างมาก และที่สำคัญคือครูต้องละทิ้งการสอน ค่าใช้จ่ายสูงและไม่สามารถติดตามผลการพัฒนา ได้อย่างต่อเนื่อง นำไปไม่เป็นผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม) และไม่สามารถแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้อย่างตรงประเด็น (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2556)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 2566 พบว่า ในปีงบประมาณ 2565 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ แผนการนิเทศติดตามประเมินผล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค อุบัติใหม่ (COVID 19) ส่งผลให้การขับเคลื่อนแผนโครงการ ลงสู่สถานศึกษา ต้องมีการปรับในเรื่อง เวลาของการดำเนินการและรูปแบบกิจกรรมที่ลดการรวมกลุ่มการเว้นระยะห่างทางสังคมและผนวก กับเงื่อนไขระยะเวลาในการดำเนินงานไม่สอดคล้องกับระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้

เกิดการนำนวัตกรรมในการใช้เทคโนโลยี มาบริหารจัดการในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ ทุกหน่วยงานและสถานศึกษามีความจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ซึ่งจะเห็นได้ว่าความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคปัจจุบัน เป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ก้าวทันต่อเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน ตลอดจนนโยบายการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พันธกิจข้อที่ 7 พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้เป็นปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจของทางการบริหาร ตลอดจนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาครู ให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และใช้เครื่องมือในการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูในสังกัด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีขอบเขตเนื้อหา คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเป็นผู้แนะนำ 2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล 3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล 5. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,085 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 285 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน จากนั้นจึงคัดเลือกครูในสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่ายให้ครบตามจำนวน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงสุดในแต่ละด้าน มาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา และนิเทศการศึกษา จำนวน 3 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive Selection)

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะและความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาสาระกิจกรรม และประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้แนะนำ หมายถึง ความสามารถของครู ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ คอยชี้แนะแนวทาง เป็นที่ปรึกษา มีทักษะการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียน และกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

1.2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการสร้างบทเรียน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียน ตามวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์

1.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

1.4 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้งานเครื่องมือ ICT การใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลาย สามารถใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดและเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี

1.5 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง สามารถของครูที่มีวิสัยทัศน์ เข้าใจการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เป็นแบบอย่างที่ดี แสวงหาความรู้ใหม่ มีทักษะในการทำงาน เป็นทีม สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันได้อย่างเหมาะสม

2. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 แล้ววิเคราะห์ด้วยดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified})

2.1 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริงในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

3. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบอย่างในการปฏิบัติที่แนะนำสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล

4. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 หลักการจัดการจัดการเรียนรู้
 - 2.4 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้
 - 2.5 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู
 - 3.1 ความหมายของการพัฒนาครู
 - 3.2 ความสำคัญของการพัฒนาครู
 - 3.3 แนวทางการพัฒนาครู
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
 - 4.1 ความสำคัญของยุคดิจิทัล
 - 4.2 บริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
 - 4.3 การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล
 - 4.4 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าความหมายของการบริหารการศึกษา มีผู้ศึกษาหลายท่านอธิบายความหมายของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

กัญจนรัตน์ สินธุรัตน์ (2559, น. 8) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาครู นักเรียน บุคลากร ในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม และคุณธรรมอย่างเหมาะสมโดยจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้บริหารในการวินิจฉัย สั่งการควบคุม การจัดการและอำนวยความสะดวก เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัจฉรา จงดี (2560, น. 7) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา การใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

สุदारัตน์ เหมาะสมาน (2561, น. 13) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบ ระเบียบตามกระบวนการทำงาน อาศัยความร่วมมือ ระหว่างผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การบริหารงาน ในสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563, น. 30) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้ มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและความเป็นคนดี หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการ หรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษาการปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั่นเอง

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานของกลุ่มบุคคล ในการมีส่วนร่วมกำหนดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากร และการบริหารงานอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและเป็นคนดีสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าความสำคัญของการบริหารการศึกษา มีผู้ศึกษาหลายท่านอธิบายความสำคัญของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

ปรัชญา เวสารัช (2554, น. 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการ ประเมินผลการศึกษาที่ยังตรงและเชื่อถือได้

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 10) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการ ประเมินผลการศึกษาที่ยังตรงและเชื่อถือได้ การบริหารการศึกษามีความจำเป็น เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ

เพชรประภาร์ ชุมสาย (2559, น. 10) กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษา มีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง ไม่รู้และไม่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ธีระรัตน์ คันธวิงศ์ (2560, น. 11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้ผู้บริหารการศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนอย่างมีระบบขั้นตอน ตลอดจนการบริหารบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลมากที่สุด

พรรณอร อุซุภาพ (2561, น. 83) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาวิชาชีพครู และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ
4. เพื่อให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมาย บัญญัติไว้ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ และเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

5. เพื่อต้องการปฏิรูประบบราชการ เพื่อแยกงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมไปตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากระบบบริหารงานแบบเดิมมีความล่าช้าในการดำเนินงาน (Bureaucratic red-tape) โดยจัดงานที่คล้ายกันมาไว้ในหน่วยงานเดียวกันให้มากที่สุด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและยังสามารถสร้างข้าราชการมืออาชีพเพิ่มได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ ต่อสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยผู้บริหารการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการดำเนินงานการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม อันจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 25) การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ทิศนา แคมมณี (2553, น. 120) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้งโดยคำนึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2557, น. 8) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2564, น. 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานของครูทั้งด้านการสอน หลักสูตร วิธีการวัดและประเมินผล การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2564, น. 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยภาพรวมการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ผู้สอนจะกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้เอาไว้ เพื่อเป็นแนวทางใน

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้น หรือต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. การจัดการเรียนรู้ช่วยทำให้จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของสังคมไทย อาจจะมีทั้งความเหมือนกันและต่างกัน แต่ไม่ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับจะกำหนดไว้อย่างไร สิ่งสำคัญที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาบรรลุผลก็คือ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่สถานศึกษาควรจัดให้กับผู้เรียน มีหลายทักษะด้วยกัน เช่น ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ฯลฯ

4. การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกแยะดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล มีหลักยึดปฏิบัติในการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม และทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

5. การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด เนื่องจากการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้พัฒนาให้ผู้เรียนมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด รวมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน และยังสามารถช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ ใช้ได้จริงในการดำรงชีวิตให้มีความสุขในสังคม ดังนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์และ ทักษะต่าง ๆ จากการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งดังกล่าวมาใช้ให้เป็น ประโยชน์และรู้จักที่จะเอาตัวรอดอยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

6. การจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

7. การจัดการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การสร้างเสริมอาชีพหรือรายได้ให้กับผู้เรียน

8. การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้น้องค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้พัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าได้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ผู้เรียนจะประสบ ความสำเร็จหรือไม่ เพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นสำคัญ หากผู้สอนเลือกใช้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

หลักการการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, น. 55) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิด แก่ผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญ ทั้งความรู้และคุณธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 25) การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 11) การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด ครูจึงควรให้ความสำคัญและสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ ตัวชี้วัด ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นำพาให้ผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนควร ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และมุ่งเน้นความรู้คู่คุณธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ธรรมชาติของวิชาให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้า หรือเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้หลักการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ได้ลงมือศึกษาค้นคว้า คิดแก้ปัญหา และปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน จัดสถานการณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง การเชื่อมโยงวงจรสมอง การจัดการเรียนรู้ที่ขัดต่อการทำงานของสมองจะทำให้เกิดการเรียนรู้ไม่ได้เต็มตามศักยภาพ อีกทั้งต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตรให้เรียน อย่างมีความสวาทไทยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริง และทักษะด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในชีวิตจริงตามธรรมชาติ ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองในแต่ละช่วงวัยจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ ความตั้งใจ มีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ด้รับรู้ เกิดการยอมรับ เห็นคุณค่าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

สรุปได้ว่า หลักการจัดการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนมีหน้าที่ต้องศึกษา และทำความเข้าใจองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้มาช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน โดยมีนักการศึกษา และนักวิชาการได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ไว้หลากหลายดังนี้

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 44) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์สอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชานั้น สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ ต้องวางแผนและดำเนินการให้มีความสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษา หรืออาจกล่าวได้ว่า

แผนการจัดการเรียนรู้คือหลักสูตรระดับชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้จึงมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละครั้ง จะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐาน ตัวชี้วัดรายวิชา เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. สารการเรียนรู้ การระบุเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้ต้องเป็นเนื้อหาย่อยส่วนหนึ่งของเนื้อหาสาระ/คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ โดย เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร

3. กิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแผนการเรียนรู้นั้น ก็ต้องมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมในหลักสูตรสถานศึกษาและสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้นั้น ต้องมีแนวทาง วิธีการที่สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรมากน้อยเพียงใด

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2564, น. 6) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน จึงจะสามารถทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับ องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญมีดังนี้

1. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ปัจจุบันในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ จะมี หน้าที่หลักรับผิดชอบในการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรแม่บท เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดทั้งหมดในหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจและสามารถนำสิ่งต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ที่สำคัญถ้าผู้สอนไม่ได้มีการศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ ในหลักสูตรก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าจะสอนเนื้อหาอะไร เพื่ออะไร และวัดผลและประเมินผลอย่างไร

2. จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง เพราะจะทำให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย สามารถทราบว่าผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมใดบ้าง

รวมทั้งสามารถวางแผนเตรียมเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจะทำให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง โดยการจัดการเรียนรู้จะต้องเลือกวิธีการที่น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4. สื่อการเรียนรู้ การนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ชัดเจนและเร็วขึ้น รวมทั้งยังช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

5. การวัดผลและประเมินผล จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยทำให้ผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและ ประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำปัญหา ที่ค้นพบมาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

6. ผู้สอน หรือครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นและเป็นผู้นำ หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียน

7. ผู้เรียน หรือนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเท่ากับผู้สอน เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนหรือผู้รับ ความรู้ และประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้เพราะไม่มีผู้รับ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้ มีหลายอย่างด้วยกัน เริ่ม ตั้งแต่ หลักสูตร จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ผู้สอน ผู้เรียน รวมทั้งบรรยากาศทางจิตวิทยา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญ และส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ถ้าขาดองค์ประกอบใด องค์ประกอบหนึ่งไป การถ่ายทอดองค์ความรู้ของครูไม่สมบูรณ์ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพและไม่บรรลุตามเป้าหมายหลักสูตร

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ผู้สอนมีหน้าที่ต้องศึกษา และทำความเข้าใจลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้สามารถ นำความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้มาช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน โดยมีนักการศึกษา และนักวิชาการได้อธิบายถึงลักษณะของ การจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้หลากหลาย ดังนี้

กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2564, น. 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีในสถานศึกษาทุกระดับ สามารถจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่างๆ สอดคล้องกับที่กล่าวมาทั้งหมดโดยสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มองเห็นได้ (Visible Learning) โดยผู้สอนอาจใช้วิธีการหรือ มาตรการต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่สูง เช่น การให้ผู้เรียนบอกความ

คาดหวัง และให้เกรดตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย การอภิปรายในชั้นเรียน การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การให้กลับ ถ้อยคำแก่ผู้เรียน การฝึกคิดเกี่ยวกับการใช้ ความคิดของตนเอง (Think about Thinking) การจัดการห้องเรียนและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

2. ใช้หลักทฤษฎีในการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องคำนึงถึงหลัก จิตวิทยาและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนบรรลุตามจุดประสงค์ได้ เช่น วิทยุณี ภาวะของ ผู้เรียน ความยากง่ายของเนื้อหาที่เรียน การใช้แรงเสริม การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

3. จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และ ส่งเสริม พัฒนาการผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. ใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกในการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องพยายามใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความน่าสนใจและทันสมัยมาใช้พัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุ จุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้

5. มีการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจุบันการวัดผลประเมินผลสามารถใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ กัน การวัดผลตาม สภาพ จริง ทั้งนี้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสอง ประการ คือ การวัดผลและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสิน ผลการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2557, น. 12) กล่าวว่า ผู้สอนที่ดีทุกคนย่อม มี ความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดี รองนาน การจัดการ เรียนรู้ที่จะมีหลัก ในการยึดดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ โดยการกรรรมหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาต่างๆ สำหรับผู้เรียนในระดับต่างๆ เพื่อจะได้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผล คิดเปรียบเทียบ และคิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงให้มากที่สุดด้วยการเรียนโดยการกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing)

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม (Group Working) โดยมีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม แบ่งงานกันทำด้วยความร่วมมือกันและประเมินผลรวมกัน

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

5. การเรียน การจัดการเรียนรู้ อยู่เสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นเกิดความยืดหยุ่น น่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ
6. มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้สอนจะได้ทราบว่าจะสอนอย่างไรบ้าง
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และคิดหาเหตุผลความเป็นมาของสิ่งที่เรียน และมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
8. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เน้นการประเมินตามสภาพจริง ประเมินตามความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการเรียนรู้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ เพียงใด
9. มีสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน เช่น ของจริง รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วีดิทัศน์ ฐานข้อมูลการเรียนรู้ เว็บไซต์ และ สื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ
10. มีการจูงใจในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น การให้รางวัล การชมเชย การให้ คำแนะนำ การให้คะแนน การสอบ การแข่งขัน การปรบมือให้เกียรติ ฯลฯ
11. มีกิจกรรมให้ผู้เรียน หลายอย่างเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียน สนุกสนานในการเรียน
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้าน ว่าทาย อารมณ์ ล้ม และสติปัญญา
13. ส่งเสริมความสัมพันธ์หรือการบูรณาการระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร เช่น สอนภาษาไทยก็สอนให้สัมพันธ์กับสังคมศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์
14. มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ตามบทเรียนสอน ทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อมและอารมณ์ของผู้เรียน
15. สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เอง ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ
16. สอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุด
17. สอนตามกฎแห่งการเรียนรู้โดยจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
18. สอนโดยส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย โดยสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการวางแผนงานร่วมกับผู้สอน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียน ครูมีวิธีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่หลากหลาย และการจัดการเรียนรู้ จะประสบผลสำเร็จได้ดี ครูต้องรู้จักใช้ศาสตร์อย่างมีศิลป์

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู

ความหมายของการพัฒนาครู

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ทำให้ครูจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาความรู้ และความสามารถของตนเอง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ ดังนี้

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, น. 30) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง การดำเนินงานที่พยายาม จะเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน มีเจตคติที่ดีใน การทำงาน ต่อวิชาชีพครู รวมถึงมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

กมลพร อ่วมเพ็ง (2560, น. 14) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมและสร้างเสริมศักยภาพของบุคคล ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

นารินทร์ รักรวิจิตรกุล (2560, น. 21) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการ เรียนรู้ ของครูอย่างต่อเนื่องตามช่วงอาชีพครู เพื่อความมั่นใจว่าครูจะมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะสำหรับ การปฏิบัติการสอนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจ และเทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว มีการเรียนรู้และการสอน

ธงชัย คำปวง (2551, น. 25) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการขั้นตอน ที่ส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติงานเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมครู ให้เป็นที่ต้องการขององค์การ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ มีทัศนคติ อุปนิสัย วิธีการทำงานให้มากขึ้น ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางที่ดีจนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลให้องค์การ หรือหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ที่สูงขึ้นในเรื่องของการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดย การพัฒนาสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย และวิธีการ ทำงานของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์ สูงสุดต่อผู้เรียนและองค์กรได้

ความสำคัญของการพัฒนาครู

ธราญา จิตรชญาวนิช (2560, น. 225) กล่าวว่า การพัฒนาครู มีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ยกย่องสรรเสริญให้ครูมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิดความรู้สึกท้อแท้ในการประกอบวิชาชีพหรือเกิดความน้อยใจในสิ่งที่ตนเองทำ โดยไม่มีใครมองเห็น
2. ช่วยส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการอยู่เสมอเพื่อนำสิ่งแปลกใหม่มาใช้พัฒนาลูกศิษย์ให้มีคุณภาพ
3. ช่วยให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีความมั่นใจ และไว้วางใจในการพัฒนาคุณภาพของครูเพราะครูได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องโดยมีหน่วยงานและองค์การคอยสนับสนุน
4. ช่วยพัฒนาศักยภาพในการทำงานของครูทำให้ครูมีศักยภาพในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้รับความรู้ประสบการณ์และสิ่งใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
5. ช่วยกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองทางด้านการทำตำแหน่งทางวิชาการหรือตำแหน่งทางการบริหาร ซึ่งจะทำให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและวิชาชีพที่ดีขึ้น
6. ช่วยทำให้ครูมีคุณภาพและเป็นครูมืออาชีพ เพราะการสร้าง ความก้าวหน้า และพัฒนาตนเองอยู่เสมอเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของครูที่ดีหรือมืออาชีพ
7. ช่วยทำให้ผู้เป็นบุคคลที่ทันสมัย เพราะการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ให้กับบริบทสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้ครูไม่ล้าหลัง มีความรู้ทางวิชาการเทคโนโลยี นวัตกรรมต่าง ๆ ที่แปลกใหม่

พรรณอร อุชูปภาพ (2551, น. 240) กล่าวว่า การพัฒนาครูมีความสำคัญ เพื่อช่วยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รู้เท่าทันกับปัญหาตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาและป้องกัน การเกิดปัญหาพร้อมที่จะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศ ทั้งนี้เป็นวิชาชีพที่ลักษณะเฉพาะและจำเป็นแก่สังคม (Social service) ที่ต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual method) มีเสรีภาพการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional autonomy) มีจรรยาบรรณ (Professional ethics) และมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution)

ธงชัย คำปวง (2551, น. 25) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต ส่งผลให้ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ตัวครู และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมทั้งให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติ ในสาระของกฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นความสำคัญของการพัฒนาครู ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการนำนวัตกรรมใหม่ไปใช้ ความสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูเป็นสำคัญ การพัฒนาครูจึงเป็นความจำเป็นและความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมความรู้ความสามารถประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และศักยภาพ ที่สามารถทำงาน

ได้อย่างดีเพื่อให้ทันกับภาวะการปัจจุบัน ที่มีความก้าวหน้า ทางวิทยาการใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น ตามลำดับ ทำให้สภาพแวดล้อมทางสังคม เปลี่ยนแปลงไป ด้านการศึกษาหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลง ไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการบริหารงานบุคคล ในหน่วยงานทางการศึกษามีความจำเป็นที่ต้อง พัฒนาอยู่เสมอด้วยเหตุผลหลายประการดังกล่าว ได้มีผู้เสนอความคิดความจำเป็นในการพัฒนาครู และครูในสถานศึกษาเช่นกัน แต่ละคนล้วนมี ความแตกต่างกันทั้งระดับความรู้ ความชำนาญทัศนคติ ดังนั้นการพัฒนาครูจึงมีความสำคัญ และจำเป็นประกอบกับสภาพของปัญหาในการปฏิบัติงานและ เปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ยิ่งทำให้การพัฒนาครูมีความสำคัญและจำเป็นมาก ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาครูมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากในปัจจุบันโลก ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต จึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องพัฒนาสมรรถนะในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลง และความมุ่งหวังขององค์กรและสังคม ตลอดจนมีความเป็นครูมืออาชีพ ที่ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่แปลกใหม่ ทำให้รู้เท่าทันปัญหา และรู้จักแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ความสำคัญของยุคดิจิทัล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้อธิบายถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลไว้ว่า เทคโนโลยีให้โอกาสในการมีส่วนร่วมในชีวิตใหม่ ของการเรียนรู้ ชุมชน สังคม และกิจกรรมเน้นการทำงานทุกคนจะต้องมีความรู้เท่าเพื่อใช้ประโยชน์ สูงสุดจากโอกาสเหล่านี้ หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าในขณะที่เยาวชนคนหนุ่มสาว รู้สึกมั่นใจเกี่ยวกับการใช้ ทีวีนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสมรรถนะหรือความสามารถที่แท้จริง ในด้านทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ เช่น ความตระหนักถึงกลยุทธ์ทางการค้าหรืออคติจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนความปลอดภัยในการใช้งาน

นอกจากนี้ การเรียนรู้ดิจิทัลจะมีผลสำคัญต่อสังคมโดยรวมต่อความเสมอภาคในการเข้าถึง ข้อมูลการบริการ และการจ้างงานการเข้ากลุ่มทางสังคมและโอกาสในการเรียนรู้เพิ่มเติม ตลอดจน อาจส่งผลกระทบต่อขยายโอกาสทางธุรกิจ การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงธรรมชาติของความรู้ความเข้าใจ ครูทุกคนสามารถนำเสนอมุมมองที่แตกต่างกัน ในเรื่องวิธีการที่เทคโนโลยีสามารถเพิ่มคุณค่าในการเรียนของผู้เรียน และช่วยให้ออนไลน์อย่าง ปลอดภัย หากผู้เรียนมีความสามารถในการตัดสินใจที่หมาย และมีข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี กระทบต่อการศึกษาดูชีวิตรวมถึงชีวิตการทำงานในอนาคต

บริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลส่งผลให้สภาพบริบทของสถานศึกษาในหลายด้านเปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านผู้เรียน ครู สื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการศึกษา รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการปรับตัว เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษาดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ศุภัญญา แซ่มซ้อย (2561, น. 18) กล่าวว่า เด็กหรือผู้เรียนในยุคดิจิทัลซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองที่ใช้ได้ คือผู้ที่เกิดมาในยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันทั้งเพื่อความบันเทิง อำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน และการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมาย มหาศาลได้ทุกที่ทุกเวลา ด้วยการเชื่อมต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์พกพา หรือเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือกับอินเทอร์เน็ตหรือสัญญาณ wifi ด้วยความสะดวก รวดเร็ว จึงทำให้สามารถใช้หรือเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลให้ลักษณะของเด็ก หรือผู้เรียนในยุคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายดังนี้

1. รูปแบบการอ่านหนังสือที่เปลี่ยนแปลง ไปโดยจะอ่านสแกนเฉพาะจุดที่สนใจ
2. สืบค้นข้อมูลที่ต้องการรู้อย่างทันทีทันใดผ่านทางโปรแกรมค้นหา หรือเซิร์ชเอนจิน (search engine) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ออกแบบมาเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ค้นหาข้อมูลบน อินเทอร์เน็ตหรือบนเว็บไซต์
3. สื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีความสามารถในการพิมพ์ได้อย่างรวดเร็ว แม้จะไม่มีความรู้เรื่องการพิมพ์สัมผัส นอกจากนี้ ความแพร่หลายของการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กในยุคนี้ ทำให้เด็กยุคนี้ทั้งมีลักษณะของเด็กที่อยู่ในโลกเสมือน คืออยู่ในโลกออนไลน์มากขึ้น อยู่ในโลกของความเป็นจริงและมีการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ลดน้อยลง
4. ความชื่นชอบการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน (edutainment) จากการผสมผสานสื่อและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย ที่มีภาพ เสียง หรือวิดีโอที่มีสีสันสดใสและสนุกสนาน มากกว่าการอ่านจากตัวหนังสือสีทึม ๆ เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี รายการโทรทัศน์ เกม อินเทอร์เน็ต และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์อื่น ๆ ที่ถูกดัดแปลงเนื้อหาภายในให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อดึงดูดใจ และการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายในการเรียนรู้ ดังนั้น การเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ ผ่านโปรแกรมยูทูป (YouTube) จึงเป็นที่ชื่นชอบสำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล

สรุปได้ว่า ผู้เรียนในยุคดิจิทัล คือ ผู้ที่อยู่ในความหลากหลายทางด้านปัญญาและสามารถเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันบนโลกออนไลน์ สามารถเรียนรู้ได้จากการลงมือปฏิบัติ เผชิญปัญหาและสามารถเลือกวิธีแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับเทคโนโลยี

การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ปณิธิฐฐา มาเชค (2565, น. 87) กล่าวว่า ท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการพัฒนาทางด้านดิจิทัล สถาบันการศึกษาหลายแห่ง มีการปรับหลักสูตรและวิธีการสอนที่เน้น การเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ความนิยม การเรียนรู้ระบบมีมากขึ้น ผู้คนมองหารูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สามารถตอบโจทย์ความต้องการของ ผู้เรียนได้รวดเร็ว นอกจากนี้ยังเกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์และรองรับการใช้งาน อย่างเหมาะสมของคนแต่ละกลุ่มอาชีพ เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน คนในยุคนี้จำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนา ศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ ทั้งในแง่การทำงานและใช้ชีวิต สถานศึกษาจำเป็นต้องออกแบบ กระบวนการ เรียนรู้ใหม่ที่มีความยืดหยุ่น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะรูปแบบ การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของคนเปลี่ยนไป ความรู้ใหม่ ๆ มากมายนอกห้องเรียน ทำให้ผู้คน ใน ยุคนี้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลมีการพัฒนาไป อย่าง รวดเร็ว ถึงทำให้ผู้คนเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตแทบตลอดเวลา โลกดิจิทัลจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในปัจจุบัน

2. ระบบการศึกษาต้องปรับตัว ความรู้ในทุกวันนี้มีมากมายและแสวงหาได้ง่ายขึ้น การเรียนรู้ ใน ยุคนี้จึงไม่ใช่การเรียนเพื่อท่องจำ แต่เป็นเรียนเพื่อรู้ และรู้เพื่อนำไปใช้ได้ สถาบันการศึกษา หลายแห่งจึง มีการปรับหลักสูตรและวิธีการสอนที่เน้นไปที่การเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถ ประยุกต์ใช้ได้จริงมีการบูรณาการสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

3. ความนิยมการเรียนรู้ระบบมีมากขึ้น ผู้คนมองหารูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สามารถ ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนได้รวดเร็ว เลือกเรียนสิ่งที่ตนเองสนใจได้ทันที ระบบการเรียนรู้ทาง ออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากขึ้นที่ทำให้สามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามที่ตนเองสนใจ ภายใต้อาคาร สถานที่ ตามที่ ตนเองสะดวก สอดคล้องกับผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการ การเรียนรู้ของคนยุคใหม่ที่สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) - สปร. ได้ทำการสำรวจพบว่ารูปแบบ การเรียนรู้ที่คนรุ่นใหม่สนใจ โดยเรียงจากอันดับมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. เรียนรู้ด้วยตัวเอง (จากการอ่าน หนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือเรียนออนไลน์) 2. สนใจ workshop กับผู้เชี่ยวชาญ 3. สนใจลงเรียนกับสถาบันการศึกษาหรือสถาบันการฝึกอบรม และ 4. สนใจเรียนรู้จากการทำงาน

4. การเกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ยุคนี้เป็นยุคแห่งการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้สามารถตอบโจทย์และรองรับการใช้งานอย่างเหมาะสม เอื้อให้คนทุกวัยเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก อาทิ เมไต่ แพนคน คลิปวิดีโอ E-book ฯลฯ ข้อมูลมากมายเหล่านี้จำเป็นต้องมีระบบจัดการข้อมูล ที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้เรียนก็ต้องมีทักษะคัดกรอง แยกแยะ และเลือกใช้ให้เหมาะสม

5. ภาคธุรกิจและเอกชนร่วมพัฒนา ปัจจุบันภาคธุรกิจได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนา พัฒนาบุคลากร อาทิ การเอา การเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้ตรงกับความต้องการของธุรกิจ เน้นการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้กับรูปแบบการทำงานจริง

6. การปรับตัวของแต่ละสายอาชีพ คนในยุคนี้จำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ ทั้งในแง่การทำงานและใช้ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ ครูอาจารย์ ผู้ประกอบการ ฯลฯ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดอย่างรวดเร็วในยุคนี้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล คือ การจัดการเรียนสอนในยุคที่มีการใช้เทคโนโลยี ตั้งแต่การปรับหลักสูตรและวิธีการสอน นวัตกรรมที่ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

จากสภาพบริบทของผู้เรียน และการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น กลายเป็นความท้าทายใหม่ของครูที่ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ฝึกสอน กลายเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ทำให้ครูจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเพิ่มเติมขึ้นมา (วิจารณ์ พานิช, 2557) โดยได้มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญที่ครูต้องมีในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายรวมไปถึงยุคดิจิทัล โดยคุณลักษณะเหล่านี้ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู ในการส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2559) กล่าวว่า ครูเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้และทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียน ดังนั้น ครูควรมีคุณลักษณะสำคัญในยุคดิจิทัล ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ประการ คือ

1. การสร้างและบูรณาการความรู้ ในปัจจุบันความรู้เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ครูต้องรู้จักสร้างและหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่นำมาบูรณาการ ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้เข้ากับการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละระดับ

2. การคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ สังคมยุคใหม่มีสื่อที่หลากหลาย และมาในหลายรูปแบบ ครูต้องวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แล้วถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนอย่างถูกต้อง ขณะเดียวกันต้องคิดค้นหานวัตกรรมใหม่มาใช้ประกอบในการออกแบบการเรียนการสอน

3. การมีวิสัยทัศน์ และตักผลึกทางความคิด ครูต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก มองการณ์ไกลให้เห็นแนวโน้มอนาคต และวิเคราะห์จนตักผลึกชัดเจนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนได้

4. การรู้และเข้าใจเทคโนโลยี ครูต้องพร้อมชี้แนะข้อดี ข้อเสียของเทคโนโลยีให้กับผู้เรียน และสังคมได้เป็นอย่างดี

5. การจัดการเรียนรู้ ครูต้องสอนผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ และสร้างผลงานใหม่ ๆ ได้เพราะโลกอนาคตเป็นโลกของการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ จึงต้องพัฒนาเด็กให้รู้เท่าทันและพร้อมที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกมาแข่งขันกับสังคมโลก

6. การมีคุณธรรม จริยธรรม ครูต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม เพราะการเสียสละเพื่อสังคมน้อยลงทุกทีในสังคมไทย ครูต้องเข้ามา มีบทบาทมากขึ้น ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม

7. การพัฒนาวิชาชีพ ครูรุ่นใหม่ต้องเข้ามามีส่วนในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ในวิชาชีพพร้อมกับผู้บริหารมากขึ้นในยุคต่อไป

อ่องจิต เมธยะประภาส (2560) กล่าวว่า ครูในยุคดิจิทัลต้องมีคุณลักษณะสำคัญ เป็น E-Teacher ประกอบด้วย 9 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ (Experience) หมายถึง ครูต้องมีประสบการณ์ มีความชำนาญในเนื้อหาที่สอน และนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาผสมผสานการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปอีก

2. มีการแสวงหาความรู้ (Extended) หมายถึง ครูต้องพยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของ ตลอดเวลา ผ่านทางสื่อเทคโนโลยี

3. มีความสามารถถ่ายทอด (Expended) หมายถึง ครูต้องมีความสามารถในการถ่ายทอด หรือขยายความรู้ของตนสู่นักเรียน ผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. มีความสามารถในการคัดเลือก (Exploration) หมายถึง ครูต้องมีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหา หรือความรู้ต่าง ๆ ที่ทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทาง สื่อเทคโนโลยี

5. มีการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง ครูต้องเป็นนักประเมินที่ดี มีความบริสุทธิ์ และยุติธรรม และสามารถใช้ เทคโนโลยีในการประเมินผล

6. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (End-User) หมายถึง ครูต้องเป็นผู้ที่ใช้เทคโนโลยี (User) อย่างคุ้มค่า และใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย

7. มีความสามารถสร้างบทเรียน (Enabler) หมายถึง ครูต้องสามารถใช้เทคโนโลยี ในการสร้างบทเรียน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีการสร้างความร่วมมือ (Engpiment) หมายถึง ครูต้องมีการสร้างความร่วมมือ กับผู้เรียน เพื่อนครู ผู้ปกครอง ชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันโดยใช้เทคโนโลยีที่มี เพื่อให้สามารถ พัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่มีศักยภาพได้

9. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ (Efficient and Effective) หมายถึง ครูต้องสามารถประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รู้จักปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่มีทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนในยุคดิจิทัลไว้ว่า เมื่อผู้เรียนในยุคนี้มีคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนก็ต้องมีคุณลักษณะจำเป็น 8 ประการด้วยกัน เพื่อที่จะสร้าง/ส่งมอบ/ถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนได้เรียกว่าเป็น ผู้สอนพันธุ์ C (C-Teachers) โดยประกอบไปด้วยทักษะที่จำเป็น 8 ประการได้แก่

1. ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอน (C-Content) หมายถึง การที่ผู้สอนต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอน C-Content ถือเป็นลักษณะที่จำเป็นอย่างที่สุดและขาดไม่ได้สำหรับผู้สอน เพราะถึงแม้ผู้สอนจะมีทักษะ C อื่นที่เหลือทั้งหมด แต่หากขาดซึ่งความเชี่ยวชาญในเนื้อหาการสอนของตนแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นจาก ผู้สอนที่ไม่แม่นยำในเนื้อหา หรือไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนพยายามถ่ายทอดส่งผ่านให้แก่ผู้เรียน

2. การใช้งาน ICT (C-Computer (ICT) Integration) หมายถึง การที่ผู้สอนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน จะทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด และเรียนรู้การใช้งานเครื่องมือ ICT ไปด้วยพร้อมกัน

3. การสร้างองค์ความรู้ (C-Constructionist) หมายถึง การที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด Constructionism ซึ่งมุ่งเน้นว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นเป็นเรื่องภายในของตัวบุคคลจากการที่ได้ลงมือทำกิจกรรมใด ๆ ให้เกิดการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่อยู่ในตัวบุคคลนั้นมาก่อน ผู้สอนที่เป็น ผู้สร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ใช้ ทักษะนี้ในการพัฒนาในด้านของเนื้อหาความรู้ใหม่สำหรับผู้เรียน หากยังสามารถนำไปใช้ในการสร้างแผนการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นในตนเอง ผ่านการลงมือผลิตชิ้นงานต่าง ๆ เช่น งานศิลปะ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

4. การเชื่อมโยง (C-Corinectivity) หมายถึง การที่ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน การเชื่อมโยงเพื่อนอาจารย์ทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา หรือ เชื่อมโยงสถานศึกษา บ้าน และชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจาก แนวคิดที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างดี เมื่อสิ่งที่เรียนรู้มีความสัมพันธ์โดยตรงหรือเกี่ยวข้องกับ ความสนใจ ประสบการณ์ ความเชื่อ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียน การที่ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ ผู้เรียนเรียนรู้ในชั้นเรียนกับเพื่อน อาจารย์ในสถานศึกษา บ้านและสังคมแวดล้อมที่ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่ง ได้มากเท่าใดก็ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์ตรงได้มากเท่านั้น

5. การสร้างความร่วมมือ (C-Collaboration) หมายถึง การที่ผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องมีทักษะในบทบาทของการเป็นโค้ช หรือที่ปรึกษาที่ดีในการเรียนรู้ (ส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง) ของผู้เรียน รวมทั้งการเป็นผู้เรียนเองในบางครั้ง ทักษะสำคัญของการเป็นโค้ชหรือที่ปรึกษาที่ดีนั้น ได้แก่ การสร้างฐานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นระยะ อย่างเหมาะสม อำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่จะต่อยอดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมขึ้นได้ ทั้งนี้ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นในผู้เรียนได้อย่างจำกัด หากปราศจากซึ่งฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมจากผู้สอน

6. การสื่อสาร (C-Communication) หมายถึง การที่ผู้สอนมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีใช้เฉพาะการพัฒนาให้เกิดการสื่อสารแบบทั่วไปที่ดี เช่น การอธิบายด้วยคำพูด ข้อความ ยกตัวอย่าง ฯลฯ เท่านั้น หากยังหมายรวมถึงการเลือกใช้สื่อที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถส่งผ่านเนื้อหาสาระที่ต้องการจะนำเสนอ หรือสร้างสิ่งแวดล้อมที่เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

7. ความคิดสร้างสรรค์ (C-Creativity) หมายถึง การที่ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพราะบทบาทของผู้สอนในยุคสมัยหน้านั้นไม่ได้มุ่งเน้นการเป็นผู้ป้อนหรือส่งผ่านความรู้ให้กับผู้เรียนโดยตรง หากมุ่งไปสู่บทบาทของการสร้างสรรค์ ออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผู้สอนจะได้รับการคาดหวังให้สามารถที่จะรังสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. ความมีเมตตา (C-Caring) หมายถึง การที่ผู้สอนจะต้องมีความเมตตา ความรัก ความปรารถนาและความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน ในทักษะทั้งหมดที่ได้กล่าวมานั้น ทักษะ Caring นับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะความมีเมตตา รัก ปรารถนาดี และห่วงใยกับผู้เรียนของผู้สอนนั้นจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อใจต่อผู้สอน ส่งผลให้เกิดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในลักษณะการตื่นตัวอย่างผ่อนคลาย แทนความรู้สึกรัดกุมกังวลในสิ่งที่จะเรียนรู้ ซึ่งการตื่นตัวอย่างผ่อนคลายถือว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้สมองเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันที่จริง

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, น. 27) กล่าวว่า หัวใจสำคัญของการเป็นครู ควรมีคุณลักษณะของการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล คือ คำนี้ถึงเป้าหมายรายบุคคลของผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลาย ดังนั้นครูควรมีบทบาทและลักษณะดังนี้

1. ผู้ฝึกสอนหรือซีเนาะ (Coach) โดยครูจะต้องไม่ตั้งตนเป็นผู้รู้ แต่จะต้องเป็นยังพร้อมจะเรียนรู้ไปกับผู้เรียน ครูจะต้องมีทักษะในการกำกับ ติดตามการเรียนรู้ และคอยซีเนาะ แนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กับผู้เรียน

2. นักตั้งคำถาม (questioner) ทักษะการตั้งคำถามเป็นทักษะที่สำคัญมากสำหรับครูในยุคดิจิทัล ครูต้องฝึกการตั้งคำถามที่สามารถไปกระตุ้นความคิด ทำท่ายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. นักออกแบบการเรียนรู้ (learning designer) ทักษะการออกแบบการเรียนรู้จะ ประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์การสอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี แล้วนำมา ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียน และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

4. นักจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Context provider) การจัดการเรียนรู้ในยุคเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคอย่างมาก หากครูสามารถ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่าง ที่ครูอาจจะ คาดไม่ถึงเลยทีเดียว

5. นักเทคโนโลยี (educational technology) สำหรับการเป็นครูในยุคดิจิทัลที่ผู้เขียน เป็นชนพื้นเมืองราวที่ฟังดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยี ทางการศึกษาในการบูรณาการจัดการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้อง ใช้ เทคโนโลยีทั้งหมดในการจัดการเรียนรู้ แต่ก็ควรที่จะมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายมาก ยิ่งกว่าในยุคที่ผ่านมา

6. ผู้ควบคุมคุณภาพ (quality controller) การประเมินผลการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัลนั้น การพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลมา ทางการเรียนได้ตามมาตรฐานอาจจะไม่เพียงพอหาก พบว่าผู้เรียน มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นงาน หรือมีผลการเรียนได้สูงกว่านี้ หน้าที่ของครูคือ ต้องกำกับ ควบคุม และก็ผลักดันให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ที่เต็มศักยภาพ สูงสุดของผู้เรียน โดยครูไม่ควรพอใจที่เด็กสามารถทำได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเพียงเท่านั้น

7. ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี (role model) ทั้งในด้าน 1) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยจะต้องมีทักษะในการทำงานเป็นทีม ร่วมเรียนรู้กับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อนครูหรือชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และออกไปใช้ทรัพยากรในชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับตนเอง และผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และ 2) การเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งความเสมอภาคเท่าเทียม

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะจำเป็นที่ครู 4.0 หรือครู ในยุคดิจิทัลต้องมี เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนาเด็กในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างรวดเร็ว โดยสรุปได้ 7 ประการ เรียกสั้น ๆ ว่า “7C” เพื่อการเป็นครูมืออาชีพ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร (C_1 : Curriculum Construction) การพัฒนาหลักสูตร หรือการสร้างหลักสูตรมีความสำคัญและความจำเป็นของความก้าวหน้าทางการศึกษา ครูในยุคดิจิทัล

นั้น ต้องเข้าใจธรรมชาติของหลักสูตรในประเด็นเกี่ยวกับความหมายกับหลักสูตร องค์ประกอบ ตลอดจนกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง (C_2 : Co-Child-Oriented Instructional Management) ครูมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย แก้ปัญหาเป็น มีความตระหนัก มีจิตสำนึกและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3. การนำนวัตกรรมไปใช้ (C_3 : Classroom Innovation Implementation) ครูในยุคดิจิทัลดีดต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติด้วยความตระหนักและเน้นคุณค่า สามารถเลือกนวัตกรรม การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนต้องสามารถนำนวัตกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ไปสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านการทำวิจัยในระดับต่าง ๆ

4. การประเมินการเรียนรู้ (C_4 : Classroom Learning Assessment) ครูในยุคดิจิทัลต้องรู้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติประเมินการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยการรู้เข้าใจการเลือกการสร้าง และ การใช้เครื่องมือประเมินการเรียนรู้หลากหลายประเภท เพื่อรู้ผลการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นรายบุคคล ให้เป็นไปตามเป้าหมายตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

5. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (C_5 : Classroom Action Research Skills) ครูในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ ประเภทต่าง ๆ โดยอาศัยพื้นฐานจากการจัดการเรียนรู้

6. การจัดการชั้นเรียน (C_6 : Classroom Management) ครูในยุคดิจิทัลต้องควรรู้เข้าใจ ปฏิบัติอย่างตระหนักและเห็นคุณค่าของการจัดการชั้นเรียนอันเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

7. การพัฒนาคุณลักษณะนิสัย (C_7 : Character Development) ครูมีหน้าที่ต้องช่วย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเก่ง ดีและมีสุข เป็นผู้มีความสำเร็จอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม มีสุขภาพกาย และใจดี ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562) กล่าวว่า ความสามารถทางดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการถ่ายทอดความรู้และทักษะต่างๆให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรคุณลักษณะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเทคโนโลยี

1.1 มีส่วนร่วมในการประชุมด้านดิจิทัลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 สามารถจัดแผนลงทุนทรัพยากรด้านดิจิทัลระยะสั้นได้

- 1.3 มีกลยุทธ์ด้านดิจิทัลที่สามารถใช้เชื่อมต่อและสื่อสารกับบุคลากร
- 1.4 มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา และกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา
- 1.5 ออกแบบกระบวนการทำงานใหม่โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงกระบวนการที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 1.6 ร่วมจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างนวัตกรรมบริการดิจิทัล
- 1.7 ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา
- 1.8 มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา
2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
 - 2.1 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสื่อสารและความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี
 - 2.2 ได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลจากผู้บังคับบัญชา
 - 2.3 สถานศึกษามีการจัดอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและการสร้างวัฒนธรรมเทคโนโลยีในองค์กรให้กับครูและบุคลากร
 - 2.4 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้
 - 2.5 สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างคุณค่าแก่งานปัจจุบันและเพื่อสร้างงานใหม่ให้แก่สถานศึกษา
 - 2.6 เข้าร่วมการอบรมเพื่อสร้างเสริมทักษะด้านดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ
 - 2.7 สามารถขอคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชาได้ทุกที่ทุกเวลา
3. การเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล
 - 3.1 สามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์รวมทั้งโปรแกรมพื้นฐานที่ต้องใช้ภายในสำนักงานได้
 - 3.2 สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานและสื่อสารในองค์กรและนอกองค์กร
 - 3.3 ใช้โปรแกรมหรือ application ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน
 - 3.4 สามารถเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลได้หลากหลาย
 - 3.5 ตระหนักว่าการประชาสัมพันธ์ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งจำเป็นต่อการทำงานรูปแบบใหม่
4. การปฏิบัติตามกฎหมายเทคโนโลยีดิจิทัล
 - 4.1 สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและต่อต้านการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

4.2 สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในสถานศึกษาเพื่อการจัดเก็บข้อมูลและการทำงานด้านต่างๆ

4.3 มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยต่อการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

4.4 สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ก่อนเชื่อและนำไปใช้

5. การสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล

5.1 เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเครือข่ายสัมพันธ์โดยใช้เทคโนโลยีกับสายงานอาชีพต่างๆ

5.2 สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีโดยตระหนักถึงจริยธรรมและกฎหมาย

5.3 เข้าร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเทคโนโลยีในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

6. การขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัล

6.1 สถานศึกษามีการส่งเสริมให้เรียนรู้และใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน

6.2 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน

ชานนท์ คำปิวทา (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา (Digital Learning Management) ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล (Digital Learning Design)

1.1 สามารถพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวโน้มในการพัฒนาหรือสถานการณ์โลกในยุคดิจิทัล และบริบทของสถานศึกษา

1.2 สามารถพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.3 สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

1.4 สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 เลือกแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลได้สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาที่สอน

1.6 เลือกแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลได้เหมาะกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Pedagogical Strategies)

2.1 ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning), การใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon based learning), การสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based learning) และอื่น ๆ ร่วมกับเทคโนโลยีที่มี

2.2 ประยุกต์ใช้งานโปรแกรม หรือแอปพลิเคชันร่วมกับการจัดการเรียนรู้ เช่น Kahoot, Padlet, Plicker, Stop motion และอื่น ๆ

2.3 สามารถใช้งานโปรแกรม หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู หรือผู้เรียนด้วยกันเองในกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น Mentimeter, Lino, Jamboard และอื่น ๆ

2.4 สามารถใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน และการทำงานของนักเรียน เช่น Google Classroom, ClassDojo, Seesaw และอื่น ๆ

2.5 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบออนไลน์โดยใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เช่น Google form, Line และอื่น ๆ

2.6 สามารถใช้งานโปรแกรม หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยในการวัด ประเมินผล เช่น Google form, Quizizz, Zipgrade, Socrative และอื่น ๆ

3. การอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Learning Facilitation)

3.1 สามารถเป็นโค้ชแนะแนวทางการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหา และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3.2 สามารถเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำกับนักเรียนถึงแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัล

3.3 กระตุ้นผู้เรียนให้ค้นหา และสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ ออนไลน์

3.4 สามารถตั้งกฎหรือข้อตกลงกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล

3.5 สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดนอกกรอบ คิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในยุคดิจิทัล

3.6 สามารถเสริมแรง หรือสร้างแรงบันดาลใจผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ มากยิ่งขึ้น

3.7 ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การรู้ดิจิทัล และอื่น ๆ

3.8 ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ ใช้สื่อดิจิทัลอย่างปลอดภัย และอื่น ๆ มีน้ำหนักองค์ประกอบ

4. การชี้แนวทางการเรียนรู้บนโลกดิจิทัล (Digital Learning Direction)

4.1 มีส่วนร่วมกับผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ โดยใช้สื่อดิจิทัลเป็นตัวกลาง

4.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลด้วยตนเองตามความถนัด

4.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Twitter, Line และอื่น ๆ

5. การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Tool Using)

5.1 สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสร้างสื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น Computer, Tablet และอื่น ๆ

5.2 สามารถใช้งานโปรแกรม หรือแอปพลิเคชัน ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ เช่น Power tont, Canva, Photoshop และอื่น ๆ

5.3 สามารถจัดเก็บข้อมูลการวัดประเมินผลในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล เช่น Word, POT, Excel, JPAG, PNG และอื่น ๆ

5.4 สามารถจัดเก็บข้อมูลการวัดประเมินผลไว้บนฐานข้อมูลออนไลน์ เช่น Google Drive, Dropbox และอื่น ๆ

6. การสร้างเครือข่ายพัฒนาการเรียนรู้บนฐานดิจิทัล (Digital Learning Network)

6.1 ให้ข้อมูลการติดต่อกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดต่อได้ง่าย เช่น เบอร์โทรศัพท์, Line

6.2 สามารถติดต่อ สื่อสารกับผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม หรือแอปพลิเคชัน ได้อย่างเหมาะสม เช่น Line, Facebook Messenger, Zoom, meet และอื่น ๆ

6.3 สามารถติดต่อกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความร่วมมือ การศึกษา ผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เช่น Line, Facebook และอื่น ๆ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านที่เกี่ยวข้องกับ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของคุณ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และสรุปประเด็น ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของคุณ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครู	ผู้ตอบแบบสอบถาม							รวม
	ไพฑูริย์ ลินลาภรณ์ (2559)	อ่องจิต เมธยะประภาส (2560)	ณนอมพร เลหาจรัสแสง (2561)	สุกัญญา แซ่มช้อย (2561)	พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และพญเยาว์ ยินดีสุข (2562)	ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562)	ชานนท์ คำปิวทา (2565)	
1. การพัฒนาหลักสูตรในยุคดิจิทัล		✓			✓			2
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล		✓	✓				✓	3
3. การจัดการชั้นเรียนในยุคดิจิทัล				✓	✓			2
4. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	✓	✓	✓	✓	✓		✓	6
5. การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในยุคดิจิทัล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล		✓		✓	✓	✓		4
7. การวัดและประเมินผลได้หลากหลายในยุคดิจิทัล		✓		✓	✓			3
8. การทำวิจัยในชั้นเรียนในยุคดิจิทัล					✓			1
9. การอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล						✓	✓	3
10. การสื่อสารกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล		✓	✓				✓	3
11. การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล					✓			1
12. การเป็นผู้แนะนำ	✓	✓	✓	✓		✓	✓	6
13. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในยุคดิจิทัล		✓				✓	✓	3
14. การเป็นแบบอย่างที่ดีในยุคดิจิทัล	✓		✓	✓			✓	4

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ผู้วิจัยเลือกความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไปมาใช้ในการวิจัย สรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเป็นผู้แนะนำ 2) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล

3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล
 5) ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู
 มี 5 ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการเป็นผู้แนะนำ หมายถึง ความสามารถของครู ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก
 ในการเรียนรู้ คอยชี้แนะแนวทาง เป็นที่ปรึกษา มีทักษะการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียน
 และกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการสร้าง
 บทเรียน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
 ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียน ตามวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ทั้งแบบออนไลน์
 และออฟไลน์

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการจัด
 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศ
 การเรียนรู้เชิงบวก เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

4. ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยี
 ทางการศึกษา ใช้งานเครื่องมือ ICT การใช้สื่อและนวัตกรรมที่หลากหลาย สามารถใช้นวัตกรรม
 การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ส่งเสริมให้
 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดและเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี

5. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของครูที่มีวิสัยทัศน์
 เข้าใจการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เป็นแบบอย่างที่ดี แสวงหาความรู้ใหม่ มีทักษะในการทำงานเป็น
 ทีม สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันได้อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีรภัทร์ วรคำ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 โดยใช้การรู้ดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า
 สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล สภาพที่
 พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้
 โดยใช้การรู้ดิจิทัล และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู
 โดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สามารถ

จัดลำดับได้คือ 1) ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล 2) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การรู้ดิจิทัล 3) ด้านการใช้และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีโดยใช้การรู้ดิจิทัล 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยทักษะการรู้ดิจิทัลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล และมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมเท่ากับ 4.87 และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้เท่ากับ 4.86 โดยมีแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัล ทั้งหมด 5 ด้าน รวม 17 แนวทาง

นพวัฒน์ เก็มกาแมน (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการรู้ดิจิทัลของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์การรู้ดิจิทัลของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ตามการจัดลำดับมากที่สุด ได้แก่ (1) ด้านการใช้ (2) ด้านการสร้างสรรค์ (3) ด้านจริยธรรม (4) ด้านความเข้าใจ (5) ด้านการเข้าถึง และ (6) ด้านการสื่อสาร ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ได้แก่ (1) ด้านการใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ (2) ด้านการสร้างสรรค์ กระตุ้น การสร้างเจตคติการพัฒนาสื่อการสอนบนแพลตฟอร์มที่หลากหลาย (3) ด้านจริยธรรม การให้ความรู้ทางพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย (4) ด้านความเข้าใจ ส่งเสริม ความเข้าใจที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ (5) ด้านการเข้าถึง สนับสนุนอุปกรณ์ทาง เทคโนโลยีให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และ (6) ด้านการสื่อสาร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมผ่านการใช้ดิจิทัล

วีรียา ภูถาวร (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างคุณลักษณะครูผู้นำในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะครูผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ ความ เข้าใจดิจิทัล คุณลักษณะด้านการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล และคุณลักษณะด้านการสื่อสาร ยุคดิจิทัล 2) โปรแกรมเสริมสร้างคุณลักษณะครูผู้นำในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผล การประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ภาณุมาศ เกษรสุริวงค์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการจัดการเรียนรู้ 2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ทักษะของครูภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้เป็น ภาษาอังกฤษ ซึ่งได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหาร สถานศึกษาในการเข้าร่วมการอบรม และ ครูภาษาอังกฤษควรเข้าเกมแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของตนเอง

วราพิณทร์ ชาววิวัฒน์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะมีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล อยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริม ทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ควรสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครูส่งเสริมให้เกิดการทำงานในรูปแบบดิจิทัล ในสถานศึกษา ให้ครูนำความรู้และทักษะดิจิทัลไปใช้ ในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ให้ สถานศึกษาอย่างทั่วถึง

ศลินธร พึ่งเมือง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนของครู โรงเรียนกีฬาสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกีฬาทุกแห่งมีนโยบายพัฒนาสื่อดิจิทัลให้มีความทันสมัย ส่งเสริมสนับสนุนโครงสร้าง พื้นฐานด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพสูง และ สนับสนุนงบประมาณสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการสอน สื่อดิจิทัลที่รัฐบาลสนับสนุน ครูส่วนใหญ่ใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี สารสนเทศร้อยละ 68.64 ส่วนการใช้สื่อดิจิทัลทั่วไป ครูส่วนใหญ่ใช้เฟซบุ๊ก ร้อยละ 32.3 ไลน์ ร้อยละ 22.88 และเสิร์ชเอ็นจิน ร้อยละ 17.80 ตามลำดับ โดยการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนตาม คุณสมบัติของแต่ละสื่ออยู่ใน ระดับมากและมากที่สุดทุกข้อ และในภาพรวมทุกประเภทของสื่ออยู่ใน ระดับมาก ($X = 4.22$) ปัญหาการใช้สื่อดิจิทัลของครูภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือด้านฮาร์ดแวร์ ด้านซอฟต์แวร์ และด้านข้อมูล ความต้องการการใช้สื่อ ดิจิทัลของครู

ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ และแนวทางส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนของครูโรงเรียนกีฬาสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน คือ (1) ด้านฮาร์ดแวร์ 1.1) ควรสนับสนุนสื่อและจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 1.2) ควรส่งเสริมและสนับสนุนระบบเครือข่ายที่มีความเร็วสูงและมีประสิทธิภาพ (2) ด้านซอฟต์แวร์ 2.1) ควรพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยี ให้เหมาะสม 2.2) จัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียน การสอนให้ตรงวัตถุประสงค์ การใช้งานของครู (3) ด้านบุคลากร 3.1) ควรส่งเสริมการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเรียนรู้และพัฒนา ทักษะด้านการสร้างและใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง 3.2) ครูควรจัดทำ แผนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการ เรียนการสอนในยุคการใช้สื่อดิจิทัล 3.3) ควรกำหนด มาตรการให้ครูนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง (4) ด้านข้อมูล 4.1) ควรจัดหาหรือสร้างสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับหลักสูตรและสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ ควรพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อใช้ในกระบวนการจัด การเรียนการสอน ได้มากขึ้น (5) ด้านงบประมาณ 5.1) ควรจัดสรรงบประมาณที่ได้รับเพียงพอ ในการจัดหาสื่อดิจิทัล 5.2) ควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ดิจิทัลมีเพียงพอ

สิวราช อินตะวิชัย (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านกายภาพที่มีอย่างพอเพียงอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีบรรยากาศที่เป็นกันเองและสื่อสารที่เป็นมิตร และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน มีหลักการที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาเรียนรู้

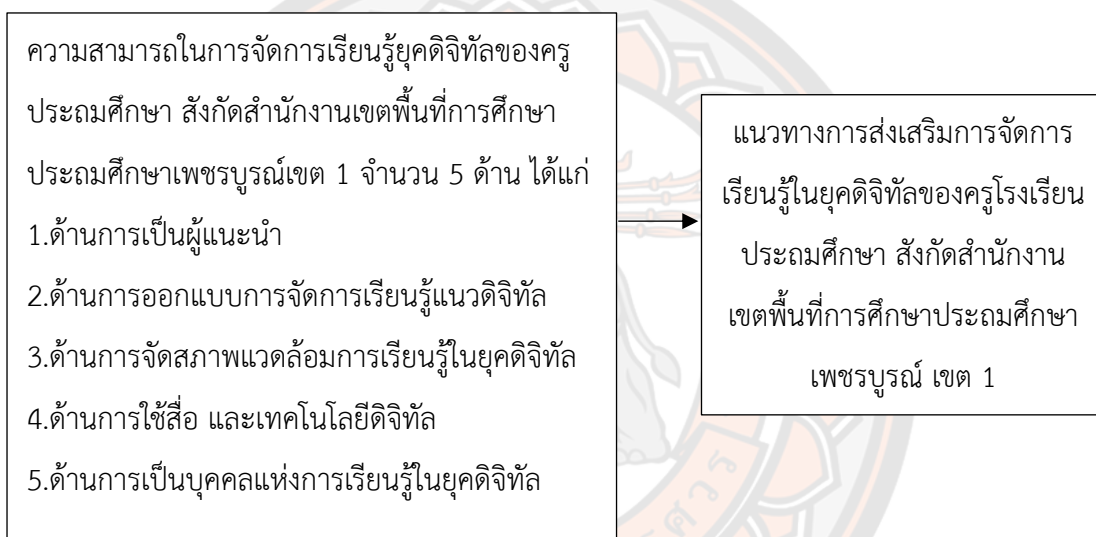
สุปรียา ไตรยะพันธ์ และรชฏ สุวรรณภูฏ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทาง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการ จัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตาม สถานภาพระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาด โรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน 2) ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 ชุด 3 อันดับแรก ได้แก่

(1) ด้านความร่วมมือ นักเรียนมีความใส่ใจ ในการเรียนรู้น้อย แนวทางพัฒนาครูควรใช้เทคนิค หรือวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากร่วมกิจกรรม (2) ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ไม่เท่ากัน แนวทางพัฒนาครูควรพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (3) ด้านความเป็นผู้นำ คือ ภาวะความเป็นผู้นำของครู แนวทางพัฒนาสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นควรจัดกิจกรรม ส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำของครู

จิราภรณ์ ชารีบุตร และคณะ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์กรประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ในยุคที่ทั้งของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 องค์กรประกอบ 50 ตัวบ่งชี้ 2. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของ ภาวะผู้นำครู มีค่า PNI modified = 0.26 โดยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล, ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมดิจิทัล ด้านทักษะการใช้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารยุคดิจิทัล และด้าน ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล 3. ผลการตรวจสอบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครู พบว่า มีความเหมาะสม ความ เป็นไปได้ และการนำไปใช้ได้ อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครู พบว่า หลังการใช้โปรแกรมการพัฒนา เป็นก่อนการใช้โปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้แนะนำ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,085 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 285 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน จากนั้นจึงคัดเลือกครูในโรงเรียนด้วยการสุ่มอย่างง่ายให้ครบตามจำนวน ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	405	107
กลาง	584	153
ใหญ่พิเศษ	96	25
รวมทั้งสิ้น	1,085	285

ที่มา : ข้อมูลครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบและแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 35 ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการเป็นผู้แนะนำ จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 7 ข้อ
5. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล จำนวน 6 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นผู้แนะนำ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ และนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 ดร.พลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

5.3 ดร.ชานนท์ คำปิวทา ครูโรงเรียนตากพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตาก

โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อความของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากนั้น นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ ข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ให้ถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ให้ถือว่า

ต้องปรับปรุงและยังใช้ไม่ได้ ผลปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 จำนวน 35 ข้อ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค หน้า 109)

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .986 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 110)

8. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งลิ้งค์แบบสอบถามใน Google form พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยระบุวันสิ้นสุดการส่งคำตอบ

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถามจากแบบสอบถาม เมื่อได้รับข้อมูลตอบกลับแบบสอบถามคืนมาแล้ว พบว่าได้รับการตอบกลับมาจำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentile)

2. วิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แปลความหมายของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) ซึ่งเป็นการหาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยมีสูตรในการคิดคำนวณดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I-D}{D}$$

PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D หมายถึง สภาพปัจจุบันในปัจจุบัน (Degree of success)

โดยข้อที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} สูง แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นระดับสูง มากกว่าข้อรายการที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ต่ำ ซึ่งข้อที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง จะต้องให้ความสำคัญและต้องได้รับการแก้ไขก่อนตามลำดับซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual response)

5. จัดลำดับความต้องการจำเป็นในความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดลำดับแรก 1 ลำดับ มาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา และนิเทศการศึกษา จำนวน 3 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้มีความรู้ ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คือ ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

2.ศึกษานิเทศก์ผู้มีความรู้ ในงานส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านหลักสูตรและการสอน มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คือ ดร.จิรันธนิณ คงจิ้น ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คือ ดร.กัลยาณี รัตนบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) ที่มีค่าสูงในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 5 ด้าน รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ประกอบด้วย

1.ด้านการเป็นผู้แนะนำ	จำนวน 1 ข้อ
2.ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล	จำนวน 1 ข้อ
3.ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	จำนวน 1 ข้อ
4.ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล	จำนวน 1 ข้อ
5.ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	จำนวน 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดในแต่ละด้านมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 กับข้อคำถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1 นางสาวสุจินันท์ จีรพงษ์อุดม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

4.2 นายสมชาย กงถัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่งหว้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

4.3 นางวิชญาพร ปิยโกศล ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนางัวเจริญวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 กับข้อคำถามที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อคำถามให้สมบูรณ์มีความเหมาะสม ตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อคำถามในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

5. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับผลจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ ได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ (รายละเอียดการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในภาคผนวก จ หน้า 111)

6. จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงวัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์
1	ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์	2 กุมภาพันธ์ 2567	15.00 น.
2	ดร.จิรันธินิน คงจีน	1 กุมภาพันธ์ 2567	15.40 น.
3	ดร.กัลยาณี รัตนบุตร	3 กุมภาพันธ์ 2567	10.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา แล้วสรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

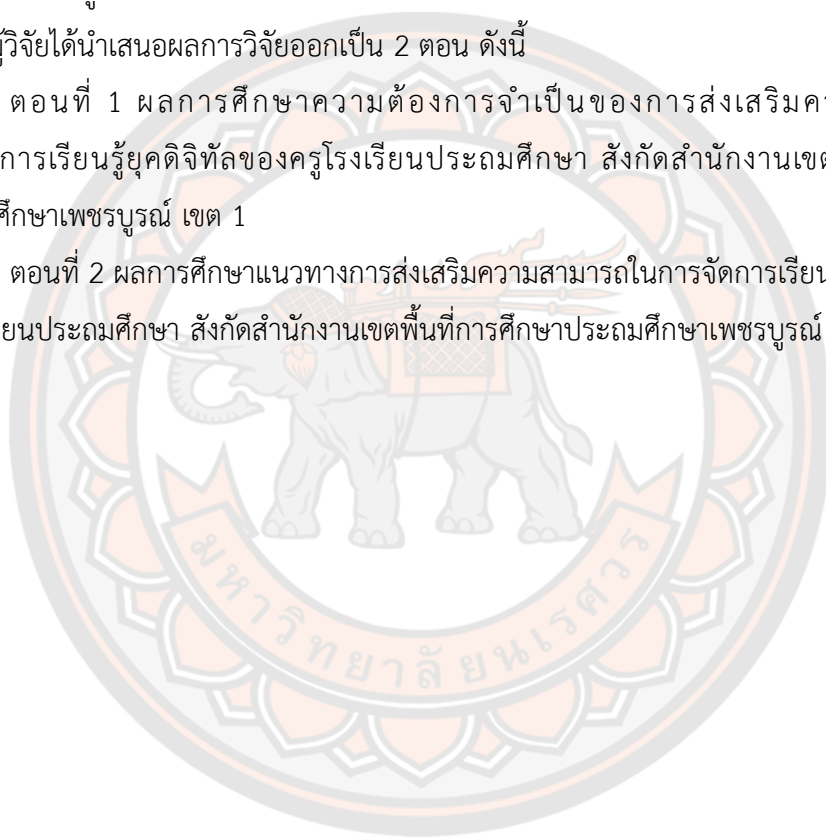
บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	(n = 285)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	69	24.21
1.2 หญิง	216	75.79
2. วิद्यฐานะ		
2.1 ไม่มี	145	50.88
2.2 ชำนาญการ	50	17.54
2.3 ชำนาญการพิเศษ	89	31.23
2.4 เชี่ยวชาญ	1	0.35
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	80	28.07
3.2 5 - 10 ปี	96	33.68
3.3 11 -15 ปี	27	9.47
3.4 มากกว่า 15 ปี	82	28.77
รวม	285	100.00

จากตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 24.21 เป็นเพศหญิงจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 75.79 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีวิทยฐานะ มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 50.88 มีวิทยฐานะชำนาญการ มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.54 มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 31.23 และมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.35 ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ

28.07 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.68 ประสบการณ์
ในการทำงาน 11 -15 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.47 และประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี
ขึ้นไป มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.77

ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวม

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ด้านการเป็นผู้แนะนำ	3.59	0.65	มาก	3.95	0.62	มาก	0.100	3
2	ด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้แนว ดิจิทัล	3.43	0.75	ปาน กลาง	3.88	0.68	มาก	0.131	1
3	ด้านการจัด สภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ในยุคดิจิทัล	3.72	0.66	มาก	4.06	0.63	มาก	0.091	4
4	ด้านการใช้สื่อ และ เทคโนโลยีดิจิทัล	3.57	0.71	มาก	3.99	0.65	มาก	0.118	2
5	ด้านการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ในยุค ดิจิทัล	3.75	0.68	มาก	4.06	0.70	มาก	0.083	5
	รวม	3.61	0.64	มาก	3.99	0.63	มาก	0.105	-

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.61) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.75) รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.43)

สภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

(\bar{X} = 4.06) รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.99) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 3.88)

ส่วนความต้องการจำเป็นพบว่ามิตซ์ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมเท่ากับ 0.105 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.131$) รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.118$) และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.083$)

ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
 ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการเป็นผู้แนะนำ

ที่	ด้านการเป็นผู้แนะนำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	3.41	0.86	ปานกลาง	3.78	0.82	มาก	0.109	3
2	ครูสามารถเป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียน	3.75	0.78	มาก	3.99	0.75	มาก	0.064	9
3	ครูสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์	3.38	0.88	ปานกลาง	3.90	0.70	มาก	0.154	2
4	ครูสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	3.72	0.69	มาก	4.05	0.72	มาก	0.089	6
5	ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์	3.41	0.87	ปานกลาง	3.94	0.76	มาก	0.155	1
6	ครูชี้แนะให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.68	0.73	มาก	3.96	0.76	มาก	0.076	8

ที่	ด้านการเป็นผู้แนะนำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
7	ครูส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.66	0.75	มาก	4.01	0.76	มาก	0.096	5
8	ครูคอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน	3.71	0.80	มาก	4.02	0.71	มาก	0.084	7
9	ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชา	3.56	0.80	มาก	3.92	0.78	มาก	0.101	4
	รวม	3.59	0.65	มาก	3.95	0.62	มาก	0.100	-

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการเป็นผู้แนะนำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสามารถเป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ ครูสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการเป็นผู้แนะนำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ครูคอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

ด้วยตนเองตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูสามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$)

ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการเป็นผู้แนะนำ ในภาพรวมเท่ากับ 0.100 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ (PNI_{modified} = 0.155) รองลงมาคือ ครูสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ (PNI_{modified} = 0.154) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ครูสามารถเป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.064)

ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
 ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล

ที่	ด้านการออกแบบการ จัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถสร้างสื่อการ เรียนรู้ที่หลากหลายให้ ผู้เรียนได้ฝึกฝน และเรียนรู้ ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชัน ต่างๆ	3.36	0.88	ปาน กลาง	3.86	0.80	มาก	0.149	2
2	ครูมีความคิดสร้างสรรค์ใน การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ ฝึกฝนด้วยโปรแกรมและ แอปพลิเคชันต่างๆ	3.35	0.88	ปาน กลาง	3.81	0.84	มาก	0.137	3
3	ครูสามารถสร้างบทเรียนที่ พัฒนาทักษะที่จำเป็นของ ผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรม และแอปพลิเคชันต่างๆ	3.20	0.90	ปาน กลาง	3.78	0.77	มาก	0.181	1
4	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องตามวิธีการ เรียนรู้ของผู้เรียนในยุค ดิจิทัล	3.51	0.80	มาก	3.92	0.74	มาก	0.117	5
5	ครูมีการออกแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย พัฒนา รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องตามการ เรียนรู้ในยุคดิจิทัล	3.48	0.81	ปาน กลาง	3.91	0.80	มาก	0.124	4

ที่	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
6	ครูสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล	3.56	0.81	มาก	3.97	0.72	มาก	0.115	6
7	ครูมีความเข้าใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งแบบออนไลน์ ออฟไลน์	3.52	0.83	มาก	3.92	0.75	มาก	0.114	7
รวม		3.43	0.75	ปานกลาง	3.88	0.68	มาก	0.131	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือ ครูมีความเข้าใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งแบบออนไลน์ ออฟไลน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล และครูมีความเข้าใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งแบบออนไลน์ ออฟไลน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรม และแอปพลิเคชันต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.131 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ($PNI_{\text{modified}} = 0.181$) รองลงมาคือ ครูสามารถสร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน และเรียนรู้ ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ($PNI_{\text{modified}} = 0.149$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือครุมีความเข้าใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งแบบออนไลน์ ออฟไลน์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.114$)

ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ที่	ด้านการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่มีสื่อ อุปกรณ์ในการส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน	3.57	0.76	มาก	3.99	0.72	มาก	0.118	2
2	ครูจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเองของ ผู้เรียน	3.69	0.77	มาก	3.99	0.75	มาก	0.081	3
3	ครูจัดบรรยากาศการ เรียนรู้เชิงบวกภายใน ห้องเรียน เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้แสดงความ คิดเห็น และมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนรู้	3.83	0.74	มาก	4.11	0.69	มาก	0.073	4
4	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ที่หลากหลาย และ เป็นมิตรต่อผู้เรียน	3.92	0.74	มาก	4.18	0.65	มาก	0.066	5
5	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	3.81	0.74	มาก	4.06	0.71	มาก	0.066	5

ที่	ด้านการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
6	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนา ด้านการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล	3.52	0.81	มาก	4.01	0.70	มาก	0.139	1
รวม		3.72	0.66	มาก	4.06	0.63	มาก	0.091	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นมิตรต่อผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกภายในห้องเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นมิตรต่อผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกภายในห้องเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่มีสื่ออุปกรณ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$)

ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.091 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{\text{modified}} = 0.139$) รองลงมา คือ ครูจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่มีสื่อ อุปกรณ์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.118$) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเป็นมิตรต่อผู้เรียน และครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ($PNI_{\text{modified}} = 0.066$)

ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล

ที่	ด้านการใช้สื่อ และ เทคโนโลยีดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีใน การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดรายวิชา	3.59	0.81	มาก	3.95	0.76	มาก	0.100	6
2	ครูสามารถใช้เครื่องมือ ICT ในการสร้างสื่อ และ นวัตกรรมที่หลากหลาย	3.53	0.86	มาก	3.59	0.76	มาก	0.017	7
3	ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการ เรียนรู้ที่หลากหลาย ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการ สอน	3.63	0.78	มาก	4.03	0.66	มาก	0.110	3
4	ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณา การใช้ในการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียน ผ่าน โปรแกรมและแอปพลิเคชัน ต่างๆ	3.53	0.80	มาก	3.99	0.74	มาก	0.130	2
5	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยี ดิจิทัล มาใช้ส่งเสริมผู้เรียน	3.63	0.78	มาก	4.03	0.66	มาก	0.110	3
6	ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทัน เทคโนโลยี	3.63	0.70	มาก	4.03	0.73	มาก	0.110	3
7	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะการ คิด ผ่านการใช้โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันต่างๆ	3.43	0.82	ปาน กลาง	3.92	0.74	มาก	0.143	1
รวม		3.57	0.71	มาก	3.99	0.65	มาก	0.118	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี และครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมาคือ ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี และครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผ่านโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูสามารถใช้เครื่องมือ ICT ในการสร้างสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.118 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ (PNI_{modified} = 0.143) รองลงมาคือ ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผ่านโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ (PNI_{modified} = 0.130) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุดคือ ครูสามารถใช้เครื่องมือ ICT ในการสร้างสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย (PNI_{modified} = 0.017)

ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น
 ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ที่	ด้านการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ในยุค ดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้เทคโนโลยี	3.84	0.77	มาก	4.14	0.75	มาก	0.078	4
2	ครูแสวงหาความรู้ ใหม่ๆ เพื่อพัฒนา ตนเอง พัฒนางานให้มี ประสิทธิภาพ และทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงใน ยุคดิจิทัล	3.73	0.77	มาก	4.00	0.76	มาก	0.072	5
3	ครูมีวิสัยทัศน์ใน พัฒนางาน การพัฒนา ตนเอง การพัฒนา ผู้เรียน	3.82	0.74	มาก	4.09	0.77	มาก	0.071	6
4	ครูมีความเข้าใจและ ตระหนักถึงความ เปลี่ยนแปลงในการจัด การศึกษาให้เท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีในยุค ดิจิทัล	3.73	0.73	มาก	4.04	0.78	มาก	0.083	3

ที่	ด้านการเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ในยุค ดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
5	ครูมีการสร้างและ พัฒนาเครือข่ายสังคม การเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้ เทคโนโลยีเป็น สื่อกลาง	3.63	0.78	มาก	4.01	0.77	มาก	0.105	1
6	ครูมีทักษะในการ ทำงานเป็นทีม โดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเข้า มามีส่วนร่วมในการ สื่อสาร และสร้าง ความร่วมมือในการ ทำงาน	3.74	0.74	มาก	4.06	0.69	มาก	0.086	2
รวม		3.75	0.68	มาก	4.06	0.70	มาก	0.083	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ในภาพรวมด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ครูมีวิสัยทัศน์ในพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

รองลงมาคือ ครูมีวิสัยทัศน์ในพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.00$)

ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.083 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง (PNI_{modified} = 0.105) รองลงมา คือ ครูมีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการสื่อสาร และสร้างความร่วมมือในการทำงาน (PNI_{modified} = 0.086) และข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ครูมีวิสัยทัศน์ในพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.071)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเป็นผู้แนะนำ 2) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล 5) ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยนำผลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 สามารถแสดงผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1. ด้านการเป็นผู้แนะนำ

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรม/สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่หลากหลายในสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ในฐานะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนา อบรมครูในเรื่องดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา หลักสูตรที่เกี่ยวกับดิจิทัล การสร้าง การใช้แพลตฟอร์มต่างๆ ทั้งการใช้แบบออนไลน์ และออฟไลน์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...ส่งเสริมครู โดย สน.ออกแบบ วิเคราะห์ว่าจะจัดการส่งเสริมอย่างไร อาจจะเขียนโครงการส่งเสริม เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการใช้ความรู้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สร้างแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ครูมีความรู้ก่อน ขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

...ส่งเสริมให้ครูในลักษณะสอบถามครูก่อน ว่าต้องการพัฒนาตนเองในด้านใด ให้ครู
เข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในการสร้างสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ ของครูให้มีการ
จัดการเรียนรู้ที่สร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่กำกับ ติดตาม นิเทศเป็นบทบาทสำคัญของเขตพื้นที่
การศึกษา โดยมีศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ ไปยังโรงเรียน ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...นิเทศการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสังเกตชั้นเรียน ผ่านออนไลน์ และออนไลน์
ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อสร้างและขยายองค์ความรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะ
ที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้
ความเห็นไว้ดังนี้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรม/สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครู
ให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการสร้างบทเรียน ดังคำสัมภาษณ์
ต่อไปนี้

...เขตมีนโยบาย มีโครงการ กิจกรรมจะส่งเสริมสนับสนุน ก็คือ ต้องมีการจัดอบรม
ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักที่เกี่ยวกับการสร้างบทเรียน มีการปรับใช้ดิจิทัลเข้าไปในบทเรียน
ผ่านโปรแกรม และแอปพลิเคชัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา มาตรฐาน ตัวชี้วัดที่ต้องจัด
การเรียนรู้ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการใช้ดิจิทัลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สร้างบทเรียนผ่านแอปพลิเคชัน ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม
การเรียนรู้ นำบทเรียนที่สร้างวิพากษ์ร่วมกันในกลุ่ม PLC และปรับปรุงก่อนนำไปใช้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

...อบรมให้ครูช่วงปิดภาคเรียน ให้ครูสร้างบทเรียน ผ่านเทคโนโลยี ใช้กูเกิลฟอร์ม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินบทเรียน ที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ดังคำสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

...เขตพื้นที่นโยบาย มีโครงการ กิจกรรมจะส่งเสริมสนับสนุน ก็คือ ต้องมีการจัดอบรม ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักที่เกี่ยวกับการสร้างบทเรียน มีการปรับใช้ดิจิทัลเข้าไปในบทเรียน ผ่านโปรแกรม และแอปพลิเคชัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อ application ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แล้วนำผลการประเมินการเรียนรู้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อ application ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงบทเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

...มีการนิเทศ ใช้การโค้ชเป็นระยะ อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ท่านมีแนวทางอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน และในห้องเรียนจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้ของครู ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้องมีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สำหรับที่จะใช้ส่งเสริมในเรื่องของการพัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล แหล่งเรียนรู้อาจจะมีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ สนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน ในเรื่องของเทคโนโลยี เน้นความฉลาดทางด้านดิจิทัล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...ให้ความรู้กับครูหลากหลายวิธี เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ระบบนิเวศในชั้นเรียน (Eco system learning) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก, ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายเป็นมิตรต่อผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

...โรงเรียนมีโครงการห้องเรียนน้อยๆ ให้ครูทุกคน PLC กันว่าจะจัดห้องเรียนอย่างไรให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยทุกห้องเรียน ทุกระดับชั้น จะมีมีพัฒนาผู้เรียนด้านดิจิทัล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...นิเทศชั้นเรียน สังเกตการจัดการเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นมิตรต่อผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

4. ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขต มีเนื้อหา มีศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยี ในฐานะบทบาทระดับเขตจะต้องส่งเสริม อาจจะมีการอบรมพัฒนาในการที่เราจะใช้สื่อ แพลตฟอร์มต่างๆ ที่อยู่ใน obec content center ในการสร้างหรือหยิบมาใช้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...จัดอบรมให้ครู ให้ครูได้ใช้โปรแกรมในการสร้างสื่อการจัดการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามครูในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขต มีการนิเทศติดตาม ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้หลากหลาย ผสมผสานกันในยุคดิจิทัล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

5. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

จากประเด็นการสัมภาษณ์ ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ท่านมีแนวทางอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัด และจุดเน้นของสถานศึกษา ให้มีเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

...ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความเป็นผู้นำทางดิจิทัล มีวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นอย่างจริงจัง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนด หรือส่งเสริมให้ครูได้มีการวิเคราะห์การทำงานของตนเอง เพื่อที่จะได้พัฒนางาน และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ในการทำงานของตนเองได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 1 กุมภาพันธ์ 2567)

5.2 ผู้บริหารสนับสนุนในการสร้างเครือข่าย และสร้างสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

...ต้องมีการสร้างเครือข่าย เครือข่ายความร่วมมือในยุคดิจิทัลทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน ให้เห็นความสำคัญ ผ่านแพลตฟอร์ม หรือแอปพลิเคชันต่างๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2 กุมภาพันธ์ 2567)

...จัดให้ครูได้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน ต่างโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษา นิเทศก์ควรทำให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยี เป็นสื่อกลางในการสร้างเครือข่าย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 กุมภาพันธ์ 2567)

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ข้อคำถาม	แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
<p>1. ด้านการเป็นผู้แนะนำ</p> <p>ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์</p> <p>ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI modified= 0.155)</p>	<p>1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่หลากหลายในสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลาย</p>
<p>2. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล</p> <p>ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ</p> <p>ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI modified= 0.181)</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินบทเรียนที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ</p> <p>2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรม/สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการสร้างบทเรียน</p>
<p>3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล</p> <p>ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI modified= 0.139)</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน และในห้องเรียนจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครู</p> <p>2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล</p>

ข้อคำถาม	แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
4. ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล	
ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้ โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI modified= 0.143)	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรมหรือ แอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน 2. ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ นิเทศ ติดตามครูในการส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือ แอปพลิเคชัน
5. ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	
ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ ครูมีการสร้างและพัฒนา เครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็น สื่อกลาง ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI modified= 0.105)	1. ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ของ หน่วยงานต้นสังกัดและจุดเน้นของสถานศึกษา ให้มีเครือข่าย สังคมการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณ ในการสร้างเครือข่าย และสร้างสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม พบว่า ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวมเท่ากับ 0.105 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล และด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า

1.1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย อยู่ในระดับมาก และภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.131 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ

1.2 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี และครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี และครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ในภาพรวมเท่ากับ 0.118 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า

2.1 ด้านการเป็นผู้แนะนำ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูให้มีการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลาย และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ที่หลากหลาย ในสร้างและขยายองค์ความรู้ของครูให้กับผู้เรียน

2.2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินบทเรียนที่ครูสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีจัดอบรม/สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้โปรแกรมแอปพลิเคชัน ในการสร้างบทเรียน

2.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน และในห้องเรียนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้ของครู และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการดำเนินการกำกับ นิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของโรงเรียนให้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี และกำกับ นิเทศ ติดตามครูอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน

2.5 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และจุดเน้นของสถานศึกษาให้ชัดเจน และมีการสนับสนุนงบประมาณในการสร้างเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาพรวม พบว่า ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านที่ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยี

1.1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการออกแบบกิจกรรม ควรสอดแทรกเป็นเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ และฝึกฝนพัฒนาตนเอง อีกทั้งในปัจจุบันผู้เรียนต้องมีสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งเป็นสมรรถนะหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะความเข้าใจ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ครูจึงควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ธีรภัทร์ วรคำ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล มีระดับความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นรองลงมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การใช้สื่อ และเทคโนโลยีมีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ของครูในยุคดิจิทัล เป็นตัวช่วยในการถ่ายทอดและการสื่อสารระหว่างครูและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการใช้สื่อ เทคโนโลยี ได้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุมาศ เกษรสุริวงค์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ดังนี้

2.1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินบทเรียนที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการสร้างบทเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูต้องมีความสามารถในการสร้างและออกแบบบทเรียน ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในด้านเทคโนโลยี ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปุณณัฐธามาเชค (2565) ได้กล่าวว่า ผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ควรคำนึงถึง องค์ประกอบทางด้านของการออกแบบเนื้อหา การออกแบบกิจกรรม และการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ สอดคล้องกับความต้องการ และรูปแบบของการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล โดยนำเอาเทคโนโลยี สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน อันก่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพัฒน์ เก็มกาแมน (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการ รู้ดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ได้กล่าวว่า การออกแบบสื่อและรูปแบบการจัดการเรียนรู้มาอย่างดีในเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ผู้บริหาร ควรส่งเสริมและพัฒนาการสร้างสรรคผลงาน หรือเทคนิค วิธีการใหม่ให้กับครู เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจและกระตุ้นต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 ด้านการเป็นผู้แนะนำ พบว่า เป็นข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นรองจากด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยี โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ไว้ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคควรดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้ เป็นครูโค้ชสามารถเป็นผู้ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษา ในการจัดการเรียนรู้ผ่านการใช้แอปพลิเคชัน แบบออนไลน์และออฟไลน์ และวิธีการใช้เทคโนโลยีให้กับผู้เรียน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ ของครูให้มีการจัดการเรียนรู้ในช่องทางที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บทบาทของครูยุคใหม่ มีหน้าที่คอยชี้แนะ เป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือผู้เรียน

ในการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปุณณิษฐา มาเชก (2565) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัลนั้น ครูควรมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะแนวทาง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และบางครั้งอาจจะต้องเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย ดังนั้นครูในยุคนี้จึงต้องมีคุณลักษณะที่เรียกว่า E – Teacher เช่น ต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ โดยจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อเทคโนโลยี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเองตลอดเวลา มีความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ของตนเองสู่ผู้เรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสืบค้นและคัดเลือกเนื้อหาความรู้ ที่ทันสมัยเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัย ปรียา ไตรยะพันธ์ และรชฏ สุวรรณภูฏ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ การเตรียมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องปรับพฤติกรรมให้มีความฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล ครูต้องเป็นผู้สร้างสรรค์ เป็นที่ปรึกษา เป็นโค้ช

2.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นรองจาก ด้านการเป็นผู้แนะนำ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน และในห้องเรียนจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคอย กำกับ นิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน มีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องนิเทศ กำกับ ติดตามโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตมา วรรณศรี (2563) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของสภาพบรรยากาศ

ในองค์กร ที่ต้องจัดบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ที่ช่วยสนับสนุน ส่งเสริมครูให้เกิด การสร้างสื่อนวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจให้ครูอยากพัฒนาตนเองทั้งในด้านการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัย สิวราช อินตะวิชัย (2563) เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้าน กายภาพที่มีอย่างพอเพียงอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านบรรยากาศ การเรียนรู้ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีบรรยากาศที่เป็นกันเองและสื่อสาร ที่เป็นมิตร และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน มีหลักการที่ยึดนักเรียนเป็น สำคัญ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาเรียนรู้

2.4 ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองมาจาก ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ไว้ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตามครูในการส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูใช้ โปรแกรม แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และคอยนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศลินธร พึ่งเมือง (2565) ได้ทำเรื่องวิจัย แนวทางส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนของครูโรงเรียนกีฬาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กล่าวว่า แนวทางส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนของครู โรงเรียนกีฬาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรส่งเสริมการเข้าร่วม โครงการฝึกอบรมเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านการสร้างและใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียน การสอนของครู อย่างต่อเนื่อง และควรกำหนดมาตรการให้ครูนำสื่อดิจิทัลมาใช้ใน การจัดการเรียนการสอน อย่างจริงจัง

2.5 ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็น ต่ำสุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู ไว้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ของหน่วยงานต้นสังกัดและจุดเน้นของสถานศึกษา ให้มีเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ และสนับสนุนงบประมาณในการสร้างเครือข่าย และสร้างสังคม การเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการส่งเสริมให้ครูสร้าง เครือข่ายสังคมการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนเป็นส่วนหนึ่ง ในการสื่อสาร สร้างสัมพันธ์ โดยผ่านโปรแกรม แอปพลิเคชัน เทคโนโลยีที่สะดวกและเข้าถึงง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อ สื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ได้กล่าวว่า นับเป็นความท้าทายที่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นที่จะต้องมิวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบท โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะเพื่ออนาคตให้มากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพิณทร์ ชาววิวัฒน์ (2565) ได้ทำเรื่อง วิจัย แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับครูส่งเสริมให้เกิดการทำงาน ในรูปแบบดิจิทัลในสถานศึกษา ให้ครูนำความรู้และทักษะดิจิทัลไปใช้ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ให้สถานศึกษาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 มี ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล มีค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาการ ออกแบบการเรียนรู้แนวดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และรูปแบบของการเรียนรู้ของ ผู้เรียนในยุคดิจิทัล ดำเนินการตรวจสอบ ประเมินบทเรียนที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นของ ผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีการอบรม เชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และวิธีการใช้โปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการสร้าง บทเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าดัชนีความต้องการ จำเป็นสูงสุดรองลงมา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริม พัฒนาครูควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรม

หรือแอปพลิเคชัน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูใช้โปรแกรม แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และคอยนิเทศ กำกับ ติดตามให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

2.2. ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลพร อ่วมเพ็ง (2560). แนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ตามแนวความคิดเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัญจนรัตน์ สิ้นธรัตน์ (2559). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กุลิสรา จิตรชฎานิซ (2564). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ ชาริบุตร และคณะ (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 7(66).272-281
- จิตติมา วรรณศรี (2557).การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา . พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ
- จิตติมา วรรณศรี. (2563). นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณาการพิมพ์ 3.
- จิตติมา วรรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณาการพิมพ์ 3.
- ชานนท์ คำปิวทา (2565). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2561). ครูพันธ์ C (C-Teachers.). สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2566, จาก <http://sornorinno.blogspot.com/2010/09/c-c-teacher.html>
- ทิตนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุปรมย์ อุปไมยอิชัย (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรภัทร์ วรคำ (2565). แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ธีระรัตน์ คันธังค์ (2560). การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของ ครูวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธงชัย คำปวง (2561). การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธราญา จิตรขญาณิข. (2560). การศึกษาและความเป็นครูไทย. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นวพัฒน์ เก็มกาแมน. (2563). แนวทางการพัฒนาเรื่องการรู้ดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ปทุมธานี. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- นาริรัตน์ รักรวิจิตรกุล (2560). การพัฒนาวิชาชีพครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
,11(1), 21.
- ปณิตทัต กาญจนสวัสดิ์. (2561). โลกยุค 4.0. สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2566, จาก
http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/8455m.html
- ปรีชญา เวสารัช (2554). การศึกษาการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของ ครูวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปุณณัฐธา มาเชค (2565). การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล. สืบค้น 18 พฤศจิกายน
2566, จาก [https://ed-adm.buu.ac.th/public/backend/upload/ed-
adm.buu.ac.th/document/file/document166623381159360600.pdf](https://ed-adm.buu.ac.th/public/backend/upload/ed-adm.buu.ac.th/document/file/document166623381159360600.pdf)
- เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). การศึกษาคุณนี้(ยุคดิจิทัล): THAILAND 4.0.ในปรารภนาโภวิททางกูร
(บ.ก.)สาขาบริหารการศึกษา. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครุศาสตร์
วิจัย, 3(107). 18 พฤศจิกายน 2566, จาก [https://www.edu.lpru.ac.th/eduresearch
/nace2017/NACE2017.pdf](https://www.edu.lpru.ac.th/eduresearch/nace2017/NACE2017.pdf)

- เพชรประภากร ชุมสาย. (2559). *การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พรรณอร อุซุภาพ (2561). *การศึกษาและวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2559). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2562). *ทักษะ 7C ของครู 4.0 (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภานุมาศ เกษรสุริวงศ์ (2565). *แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2557). *คู่มือการจัดระบบการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ปทุมธานี: ศูนย์เรียนรู้การผลิตและการจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ยนต์ ชุ่มจิต (2558). *ความเป็นครู (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2557). *วิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: เอส.เจริญการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2564). *การเรียนรู้ออนไลน์เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม: Online Learning to Create Innovation*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีรียา ภูถาวร. (2564). *พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างคุณลักษณะครูผู้นำในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วราพินทร์ ชาววิวัฒน์ (2565). *แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศศิวิมล ม่วงกล้า (2562). *การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความสามารถทางดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ศลินธร พึ่งเมือง (2565). *แนวทางส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการสอนของครูโรงเรียนกีฬา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สิวราช อินตะวิชัย (2563). *การศึกษาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี* (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย (2560). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยี ห้องเรียนและโรงเรียนใน ศตวรรษที่ 21 วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4),216-224
- สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุปรียา ไตรยะพันธ์ และรชฏ สุวรรณภู (2565). *สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. วารสาร มจร.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). *การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21*. สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2566, จาก <http://www.addkotec3.com>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567*. เพชรบูรณ์
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2566, จาก [https://www.nesdb.go.th/download/document /SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf](https://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf)
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.

อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อ่องจิต เมธยะประภาส (2560). E-Teacher คุณลักษณะของครูและนักเรียนในศตวรรษที่ 21. สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.slideplayer.mcu.ac.th/?p=162>

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (แบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. นายพลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3. ดร.ชานนท์ คำปิวทา ครูโรงเรียนตากพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตาก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต
1

1.ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1

2.ดร.จิรันธินัน คงจิ้น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3.ดร.กัลยาณี รัตนบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ชั้นตอนที่ 1

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถ
ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใดๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาวเก้ ทองสอาด
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. วิทยฐานะ

ไม่มี

ชำนาญการ

ชำนาญการพิเศษ

เชี่ยวชาญ

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5 – 10 ปี

11 -15 ปี

มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ขอให้ท่านทำเครื่องหมายทั้งสองประเด็น

5	หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น	อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น	อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้น	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการเป็นผู้แนะนำ											
1	ครูสามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง										
2	ครูสามารถเป็นที่ปรึกษา คอยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียน										
3	ครูสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์										
4	ครูสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน										
5	ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์										
6	ครูชี้แนะให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง										
7	ครูส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็น ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง										
8	ครูคอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียน										

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
33	ครูมีความเข้าใจและตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงในการจัดการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล										
34	ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง										
35	ครูมีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการสื่อสาร และสร้างความร่วมมือในการทำงาน										

** ขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม **

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ชั้นตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 แบบสัมภาษณ์เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

2. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล

ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วย
โปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI_{modified} = 0.181)

3. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มี
โอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI_{modified} = 0.139)

4. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล

ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้
โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI_{modified} = 0.143)

5. แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่าง
ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ท่านมีแนวทางอย่างไร (PNI_{modified} = 0.105)

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวเก๋ ทองสอาด

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ค ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ข้อ	ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
ด้านการเป็นผู้แนะนำ								
1	ครูสามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ครูสามารถเป็นที่ปรึกษาคอยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่างๆให้กับผู้เรียนผ่านสื่อดิจิทัล	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	- ควรแก้ไขเป็น
3	ครูสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชัน และเว็บไซต์ ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์	+1	0	+1	3	1	ใช้ได้	
4	ครูสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	ครูสามารถสร้างและขยาย	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	

ข้อ	ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
	องค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่าน แอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์							
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฝึกฝนทักษะ และสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	ชี้แนะ
7	ครูส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะที่จำเป็น ในการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
8	ครูคอยชี้แนะแนวทางให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความถนัดและความ ต้องการของผู้เรียน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล								
9	ครูสามารถออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ได้ทั้งแบบ ออนไลน์และออฟไลน์ ให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
10	ครูสามารถสร้างสื่อการ เรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียน ได้ฝึกฝน และเรียนรู้ ด้วย โปรแกรมและแอปพลิเคชัน ต่างๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

11	ครูมีความคิดสร้างสรรค์ใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	เช่น
----	--------------------------	----	----	----	---	---	--------	------

ข้อ	ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
	การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชัน ต่างๆ							
12	ครูสามารถสร้างบทเรียนที่ พัฒนาทักษะที่จำเป็นของ ผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและ แอปพลิเคชันต่างๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	เช่น โปรแกรม อะไรบ้าง
13	ครูออกแบบเนื้อหากิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องตาม วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนใน ยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	จัด
14	ครูมีทักษะการออกแบบการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย พัฒนารูปแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ให้ สอดคล้องตามวิธีการเรียนรู้ ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	
15	ครูมีการจัดหาสื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมและทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียนในยุค ดิจิทัล	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	สร้าง
16	ครูมีความเข้าใจในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ในยุคดิจิทัล	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	ทั้งแบบออนไลน์ ออฟไลน์
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล								

ข้อ	ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
17	ครูมีการจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่มีสื่อ อุปกรณ์ในการส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	ครูจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เชิงบวกภายในห้องเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ แสดงความคิดเห็น และมี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
20	ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เชิงบวก ผ่านแอปพลิเคชันหรือ โปรแกรม เพื่อกระตุ้นการ เรียนรู้ของผู้เรียน	+1	0	0	1	0.33	ใช้ ไม่ได้	ไม่เจอในนิยาม
21	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ที่เหมาะสม หลากหลาย และเป็นมิตรต่อ ผู้เรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	
22	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อตอบสนองความต้องการ ที่หลากหลายของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
23	ครูจัดสภาพแวดล้อมการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น			รวม	IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		ของผู้เชี่ยวชาญ						
	เรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ							
ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล								
24	ครูสามารถใช้เทคโนโลยีในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	ขยายคำว่าเทคโนโลยี
25	ครูสามารถใช้เครื่องมือ ICT ในการสร้างสื่อ และนวัตกรรมที่หลากหลาย	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้	ขยายคำว่าเครื่องมือICT
26	ครูใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	ครูสามารถ
27	ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผ่านโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	เช่น
28	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	การคิดและเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยีการ
29	ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
	สื่อสารกับผู้เรียน เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เท่าทัน เทคโนโลยี							
30	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาทักษะการคิด ผ่านการ ใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน ต่างๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	เช่น
ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล								
31	ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี ใน การใช้เทคโนโลยี ให้กับ ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
32	ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ และทันต่อเทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	การเปลี่ยนแปลง ในยุคดิจิทัล
33	ครูมีวิสัยทัศน์ในพัฒนางาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนา ผู้เรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	ในการ และ
34	ครูมีความเข้าใจและตระหนัก ถึงความเปลี่ยนแปลงในการ จัดการศึกษาให้เท่าทันต่อ การเปลี่ยนแปลงด้าน เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
35	ครูมีการสร้างและพัฒนา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	โดยใช้เทคโนโลยี

ข้อ	ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู	ความคิดเห็น			รวม	IOC	แปลผล	ข้อเสนอแนะ
		ของ	ผู้	เชี่ยวชาญ				
	เครือข่ายสังคมนักเรียนระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผ่านโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ							เป็นสื่อกลาง
36	ครูมีทักษะในการทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการสื่อสาร และสร้างความร่วมมือในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1		ใน ใน และ

จากตาราง ผลวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม พบว่า ทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ทุกด้านมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 แสดงว่าคำถามข้อนี้มีความตรงเชิงเนื้อหา

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง การส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	28

ภาคผนวก จ ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเครื่องมือวิจัยของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นางสาวสุจินันท์ จีรพงษ์อุดม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
2. นายสมชาย กงถัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
3. นางวิชญพร ปิยโกศล ครูชำนาญการ

ข้อ	แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการเป็นผู้แนะนำ							
1	ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างและขยายองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนผ่านแอปพลิเคชัน ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ท่านมีแนวทางอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวดิจิทัล							
2	ท่านมีการส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างบทเรียนที่พัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนได้ด้วยโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล							
3	ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาการใช้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	แนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	เทคโนโลยีดิจิทัล ท่านมีแนวทางอย่างไร						
ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัล							
4	ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิด ผ่านการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ ท่านมีแนวทางอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล							
5	ท่านมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสังคมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ท่านมีแนวทางอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้